
Državna realna gimnazija v Kranju

IZVESTJE 1931

Izdalo in založilo gimnazijsko ravnateljstvo v Kranju.

Príloha k správe o činnosti v školskom roku 1998/99

Príloha k správe o činnosti v školskom roku 1998/99

Príloha k správe o činnosti v školskom roku 1998/99

Dr. Jos. Žontar:

Kranjska gimnazija v dobi Napo-
leonove Ilirije 1

POROČILO DIREKTORJA:

I.	Profesorski zbor	19
II.	Letopis zavoda	21
III.	Seznam učbenikov	24
IV.	a) Slovenske naloge	26
	b) Srb.-hrv.-slovenske naloge .	29
V.	Poročilo o delovanju šolskih orga- nizacij	31
VI.	Knjižnice in zbirke	34
VII.	Delovanje šolske poliklinike . .	38
VIII.	Seznam učencev	39
IX.	Privatni izpiti	47
X.	Statistika	48
XI.	Razglas	52

Natisnila Tiskarna „Sava“ v Kranju
Za tiskarno Janko Strnad

Realna gimnazija v Kranju

praznuje letos

1. 120 letnico francoske gimnazije v Kranju
2. 70 letnico ustanovitve nižje gimnazije v Kranju
3. 30 letnico prve mature.

Kranjska gimnazija v dobi Napoleonove Ilirije

V spomin na maršala Marmonta, ustanovitelja francoske državne gimnazije v Kranju pred sto in dvajsetimi leti.

Temelj študije tvorijo sledeče arhivalije:

a) korespondenca abbéja Rafaela Zellijs, glavnega nadzor-
nika javnega šolstva Ilirskih dežel, bivšega pavlanca iz Vi-
terba, v drž. biblioteki v Ljubljani. (DBL.)

b) Koblarjeva ostalina, kot naklonilo pokojnikove sestre ge.
Elizabete Lovšin v drž. bibl. v Ljubljani.

c) spisi župnega arhiva v Kranju od 1780—1816 in istotam
knjižnica Avguščina Sluge, bivšega cistercijana v Kostanje-
vici, župnika v Kranju od l. 1800—1842. (ZAK.)

Tiskano literaturo omenjam v opombah.

Dr. Jos. Zontar.

Kmalu po ustanovitvi »Ilirskih pokrajin« (14. oktobra 1809) je po-
stala na pobudo generalnega guvernerja maršala Marmonta aktualna tudi
preosnova šolstva. Med dvajset petimi mesti, v katerih so nameravali
Francozi ustanoviti gimnazije, je prišel v poštev tudi K r a n j.

Da bomo razumeli pomen te namere in razvoj poznejših dogodkov,
moramo na kratko orisati vodilne osebnosti kranjske družbe.

Pretežno večino prebivalcev Kranja so tvorili preprosti mali obrtniki
in kmetovalci. Tudi o mnogih kranjskih trgovcih in industrijalcih ne vemo
dosti drugega, nego da so se udejstvovali na gospodarskem polju.¹

Izrazite osebnosti pa srečamo med člani rodbine Pagliaruzzi,
ki se je priselila iz Kobarida. Velik ugled je užival šestdesetštiriletni dr.
med. Natalis Pagliaruzzi², ki je slovel kot praktični zdravnik. Poživel je
v kranjski okolici žimarsko in sitarsko domačo obrt³ in ustanovil lastno
podjetje, ki je dajalo zaslužka nad sto rodbinam. Sita je izvažal v Italijo
in orijent, kar mu je donášalo lepe dobičke. L. 1793.⁴ je prevzel kranjsko
graščino »Kieselstein«. Ko je tik pred francosko dobo 28. marca 1809 po-
stal vitez, si je nadel plemiški naslov po tej graščini. Njegov starejši brat
Žiga⁵ se je preselil v Ljubljano, njegov mlajši dvajsetletni Mihael pa je
pomagal očetu v Kranju. Natalis in Žiga sta bila prosvetljenca tiste vrste,
ki je prestopila krog oficialne državne religije. Oba sta postala navdu-
šena prijatelja Francozov. Žiga je pristopil k ljubljanski framazonski loži
»Prijatelj kralja rimskega in Napoleona«. Njegov oče Natalis pa je sku-
šal kot kranjski mër v upravi uveljaviti vsa nova, zlasti cerkveno-politična
načela. Ob avstrijski reokupaciji so dolžili Pagliaruzzijske, da so bili pri-
pravljeni dati vse za Francijo in bili še l. 1813. vohuni laškega podkralja
Evgena, ki so ga ob umiku Francozov celo sprejeli v kranjski graščini.⁶

Središče drugega kroga je tvoril župnik Avguštin Sluga⁷. Ta
nekdanji menih je bil tako odločen nasprotnik janzenistov, da je sestavil
janzenist Anton Traven latinsko disertacijo proti njemu.⁸ Stalno se je
zanimal za vsa bogoslovna in modroslovna vprašanja in zbiral tovrstno

novo literaturo, zasledoval pa je tudi janzenistične spise svoje dobe.⁹ Tako je rastla njegova knjižnica, katere osnovni del je prinesel iz kostanjeviškega samostana. Značilna poteza njegovega značaja je bilo strogo ravnanje s kaplani. Bil pa je zelo priljubljen pridigar. Široki ljudski sloji so ga čislali, ker je imel v svoji župnji več cerkvenih pobožnosti in bratovščin.⁷

Nas zanima zlasti Slugovo delovanje, ko je postal okrožni šolski nadzornik. L. 1802.¹⁰ je izposloval pri študijskem konsesu v Ljubljani, da se je ustanovila v Kranju provizorna trirazredna glavna šola, ki jo je obiskovala mladina iz mesta in vasi Rupe, Premskovega, Klanca, Huj in Čirčič. L. 1805. mu je poslal škofijski konzistorij novomašnika Andreja Albrechta,¹¹ da pomaga nadzirati učence in učitelje. Od 28. sept. 1806¹² dalje pa je bil Albrecht vodja glavne šole; plačo 150 gld. letno, prosto stanovanje in hrano mu je dajal Sluga sam. Seveda se je moral Albrecht ravnati po njegovih navodilih in pri tem se je najbrž naučil one strogosti, da je iskal med narodom Dalmatinove Biblije in jih sežigal.

Učitelj prvega razreda Andrej Peterman iz Dovjega je dobival 150 gld. in učitelj tretjega razreda, Simon Šugelj iz Kranja, 200 gld. letne plače iz sklada za normalne šole pri škofijskem konzistoriju. Jožefu Mikšu iz Novega Mestka¹³ (Češko), ki je bil učitelj drugega razreda in organist, je zagotovilo mesto 300 gld. letnih dohodkov, ki so se stekali iz prispevkov kranjskih meščanov (200 gld.), šolnine (50 gld.) in cerkornikove bire, t. j. desetega snopa podložnikov, ki so imeli njive v kranjskem polju (40 gld.).¹⁴ Ta bira je spadala od l. 1787.¹⁵ v šolski sklad. Cerkovniško službo je opravljal za Mikša njegov hlapec; bire pa učitelj sploh ni maral pobirati.¹⁶ Ako bi postala kranjska glavna šola stalna, bi njegovo vzdrževanje prevzela oblast. Sluga je sicer zaprosil za stalnost, a njegove prošnje vlada ni uslišala.

V šolskem letu 1809. se je vršil pouk na kranjski glavni šoli v nemškem jeziku razen v prvem razredu, kjer so uporabljali slovenske šolske knjige.¹⁷ Učitelj Mikš ni znal slovenskega jezika.¹⁸ Zato je bila mladina, prihajajoča iz take šole, vobče nemško orijentirana in je pozabljala narodni jezik.

L. 1809. je bil dekan Sluga sredi dela za novo šolsko poslopje. Otroci so hodili tedaj v bivši kapucinski samostan v Kokriškem predmestju, ki je bil last kranjskih deželnih stanov.¹⁹

Že dekan Jožef Gollmayer je uredil v tem samostanu za silo tri učne sobice. Ko pa so se uverili meščani, da samostan ni prikladen za šolo, so poskusili znova popraviti staro šolsko poslopje, mestno hišico, ki je stala ob pokopališčnem zidu za sedanjim mestnim vodnjakom poleg župne cerkve. Bilo je zaman. Rabili so jo itak dovolj časa, namreč z malim presledkom v reformacijski dobi tristo osemdeset in pet let.²⁰ L. 1808. so jo mestni delavci podrli in prostor izravnali.

Sluga je opozoril na hišico bratovščine sv. Rešnjega Telesa, v kateri je bival njen zadnji beneficijat Feliks Celikar. Proti preureditvi tega poslopja za šolo je ugovarjal samo Natalis Pagliaruzzi,²¹ ki je imel onstran

ozke ulice vprav nasproti omenjene hišice vrt s kranjskim gradom. V tem sporu je zmagal župnik. Okrožni urad je izdal dovoljenje in uradni inženir Matej Poll iz Ljubljane je odobril načrte. Ko se je beneficijat Celikar proti odškodnini izselil, so z delom pričeli. Vodja stavbnega odbora je bil dekan Sluga sam.²¹

Naslednje leto pa so vojni dogodki pokopali vse dekanove upe. Ko so meseca junija Francozi zasedli tudi Kranj, sta dekana Slugo premagala radovednost in skrb. Poslal je za avstrijskimi četami ogleduha, ki so ga pri Žalcu umikajoče se čete pridržale. Njihov poveljnik je v posebnem pismu poučil kranjskega župnika,²² naj se ne vmešava v politiko. Njegova dolžnost bi bila tolažiti »drage Kranjčane« in jih bodriti, da ostanejo kljub neprilikam »zvesti avstrijski vladarski hiši«. Toda Francozi so v Kranju ostali. Župnik Sluga je občutil težko breme rekvizicij, kontribucij in vojaških nastanitev.²³ Francozi so zasegli tudi javne fonde, zato so posla vsa sredstva za vzdrževanje učiteljev in za dograditev šolskega poslopja.

Učitelju Mikšu je presedalo »beračenje« za nagrado, zato je decembra 1809 podal ostavko²⁴ in se odslej preživljal s poučevanjem glasbe. Že prejšnje leto se je bavil z mislijo ustanoviti v Kranju glasbeno šolo.²⁵ Ker od aprila 1810 učiteljem niso več nakazali prejemkov iz konzistorijalnega fonda, sta učitelja Peterman in Šugelj živela le od šolnine, stolnine in mestne podpore. Meščani so bili pripravljeni doplačati tudi ukinjene prejemke in so določili v ta namen desetino v Brezju, ki se pa zaradi neke pravde dolgo časa niso dale likvidirati.²⁶ Na koncu l. 1809. so morali ustaviti tudi delo pri šolski stavbi.

Sluga je 4. januarja 1810²⁷ potožil škofijskemu konzistoriju o propadanju glavne šole in pristavil, da tudi on ne more več vzdrževati vodje Albrehta, ako mu ne pomagajo. Naslednji dan²⁸ pa je poslal enako prošnjo v francoščini generalnemu intendantu grofu Dauchyju. Obe prošnji je rešil baron Codelli in predlagal, naj se kranjska šola prepusti svoji usodi, ker se pripravlja nova ureditev vsega šolstva.

Na koncu zimskega tečaja je prenehal tretji razred kranjske šole in vodja Albrecht je nastopil 24. aprila 1810²⁹ službo vikarja na Gornji Krki v dekaniji Šmarije.

Francoska šolska reforma se je tedaj že pričela. Aprila 1810 je prišel iz Zadra Rafael Zelli,³⁰ novo imenovani glavni nadzornik javnega šolstva v ilirskih provincah. Da bi zvedel, kakšne so bile šole pod Avstrijo, sta mu Valentin Vodnik in Jožef Balant (Walland) dne 18. aprila sestavila o njih poročilo.³¹ Predloge, ki jih je stavil Zelli dne 30. maja, je 4. julija odobril Marmont in jih objavil z naredbo 10. oktobra 1810.³² Z njo je bila ustanovljena tudi v Kranju francoska državna gimnazija.

Razmerje med šolo in cerkvijo se je s tem bistveno izpremenilo.³³ Dekanu Slugi so vzeli oblast šolskega nadzornika, kranjskemu měru Natalisu Pagliaruzziju pa naročili, da preskrbi gimnaziji prostore in predlaga pri-

merne učne moči. Obnovili so tudi osnovno šolo kot dvorazredno trivialko, ki je prišla popolnoma v oskrbo kranjske mestne občine.

Za ljudsko šolo so zadoščali mali prostori kapucinskega samostana, za gimnazijo pa bi prišla v poštev nedovršena šolska stavba; toda Pagliaruzzi se vso dobo županovanja ni odločil, da bi nadaljeval z delom pri stavbi in bi nastanil nasproti svojemu vrtu šolo. Nalašč je predlagal Zelliju, naj vlada naprosi dekana Slugo, da odstopi v obsežnem župnišču tri sobe. Dekan je uvidel veliko korist, ki bi jo imel Kranj od gimnazije, na kateri bi študirala nadarjena gorenjska mladina, in je res prepustil za gimnazijo tri sobice v pritličju, katere so doslej uporabljali posli.³³ Pri tem ni mislil na neprimernost, ki bodo zaradi tega nastale za prebivalce župnišča, kajti hišni in šolski prostori so bili med seboj v zvezi. Pa to ni bilo prvič, da se je začasno nahajal kak razred v pritličju župnišča.³⁴ Verjel je Sluga zlasti besedam generalnega intendanta, češ da bodo v kratkem nadaljevali s stavbo novega šolskega poslopja. Ni prav nič slutil za Pagliaruzzijev namen njemu polagoma odvzeti pravico do proste uporabe župnišča.³⁵

Ker se je v smislu čl. 10. pravilnika z dne 10. avgusta 1810³⁶ o pouku in disciplini na ilirskih gimnazijah šolsko leto moralo pričeti že 4. novembra, je mēr moral pohiteti s pripravami. V sobicah je bilo treba izmenjati pod, postaviti peč, vrata, šolske klopi in izvršiti ključavničarska dela.³⁷ Kredit v iznosu 250 frankov so odobrili šele na koncu oktobra in v začetku novembra je mēr dela oddal obrtnikom. Otvoritev gimnazije se je zavlekla do srede novembra. Obrtniki pa so čakali še tri mesece na izplačilo predloženih računov. Šele na ponovni pritisk mēra je intendantca likvidirala troškovnik, račun kovača Tolmeinerja pa znižala za — 1 frank 57 centimov, ker goldinarji niso bili pravilno preračunjeni v franke.

Na gimnaziji so potrebovali profesorje za sledeče učne predmete: francoščino, latinščino, italijanščino, sistem mer in uteži ter aritmetiko. Med prvimi prosilci se je pojavil Andrej Albrecht, ki je zvedel od znancev v Kranju, da se pripravlja nova šola. Pisal je 21. septembra³⁸ na napačni naslov »generalnega intendanta šol«; prošnja je prišla v roke nadzorniku Zelliju, ki se je informiral pri Pagliaruzziju. Prosilec navaja, da je kos vsem predmetom, ki se poučujejo, da je bil pri kranjski mladini zelo priljubljen in da je zapustil Kranj samo zaradi nevzdržnih gmotnih razmer. Pagliaruzzi je bil proti njegovi nastavitvi, ker je bil Albrecht desna roka dekana Sluge, ter je predlagal Zelliju mladega kaplana Jožefa Dagarina.³⁹ Zato je bila Albrechtova prošnja zavržena. Zelli je zabeležil na mērovem pismu: »Dagarin est proposé directeur et professeur du gymnase de Krainbourg.«⁴⁰

Od bivših učiteljev glavne šole so sprejeli samo Jožefa Mikša. Iz bližnje Stare Loke se je prijavil 69 letni Bernard Bellouard iz Cavaillona (département Vaucluse, arrondissement Avignon), upokojeni vojaški kaplan Bonssijevega lovskega polka.⁴¹

27. oktobra⁴² je sporočil Zelli, da so predlagani profesorji imenovani, obenem je predložil za Dagarina šolski pravilnik z dne 10. avgusta s pozivom, naj ga temeljito prouči in se točno po njem ravna. Iz njega je Dagarin mogel spoznati pravice in dolžnosti ravnatelja francoske gimnazije v Kranju.

Nadziral je ne samo svoj zavod, ampak tudi vse primarne šole okrožja: v Kranju, Škofji Loki, Poljanah, Mengšu, Kamniku, Tržiču, Radovljici, Begunjah, Kropi in Kranjski gori.⁴³ Aprila in septembra vsakega šolskega leta so mu morali poročati učitelji o stanju omenjenih šol. Enkrat na leto je šole pregledal ravnatelj kranjske gimnazije, dal učiteljem navodila in poročal na višje mesto.

V njegovi navzočnosti so se vršili sprejemni izpiti učencev za vstop v gimnazijo. Pokazati so morali, da znajo v deželnem jeziku (la langue du pays) čitati in pisati, da poznajo osnovne pojme računstva in katekizma. Ravnatelj je bil odgovoren za red in disciplino na zavodu. Bil je predstojnik učiteljskega zbora. Skliceval je konference profesorjev, podpisoval je vse spise, ki so zadevali pouk in disciplino vseh šol v okraju ter uporabljal pečat, ki je predstavljal cesarskega orla z napisom: gymnase de Krainbourg. Ravnatelj je vodil seznam profesorjev, dijakov in učiteljev šolskega okrožja. Dvakrat na mesec je moral posetiti oba gimnazijska razreda in prisostvovati izpraševanju dijakov. Voditi je moral tudi katalog o napredku učencev. Upravljal je nadalje blagajno zavoda, pobiral šolske takse, plačeval pisarniške potrebščine ter polagal na koncu šolskega leta račun rektorju ljubljanske Centralne šole.

Pazil je, da se vrši pouk po navodilih, ki jih je dajal glavni šolski nadzornik, in da so uporabljali samo dovoljene učbenike. Brez ravnateljevega dovoljenja se profesor ni smel oddaljiti s službenega mesta. Ravnatelj je moral skrbeti za nadomeščanje profesorja, ako je bil ta odsoten preko enega tedna. Aprila in septembra so mu morali profesorji posameznih predmetov poročati o pouku in disciplini svojih učencev. Ravnatelj je nato zbral poročila, jih izpopolnil s svojimi opazkami in strnil v pregledno sliko o stanju šolskih zavodov svojega okrožja. Izvestje je predal rektorju ljubljanske Centralne šole, ki je imel dolžnost s svojim kanclerjem enkrat na leto pregledati kranjsko gimnazijo. Rektor Centralne šole je zbiral poročila vseh podrejenih ravnateljev province, jih opremil s potrebnimi opombami ter poslal glavnemu šol. nadzorniku Zelliju, ki je predložil letno poročilo o celokupnem ilirskem šolstvu preko generalnega intendanta generalnemu guvernerju.³⁸

Ko so 9. novembra dospeli dekreti, je sklical Pagliaruzzi prvo plenarno konferenco,⁴⁴ na kateri je izročil profesorjem prepise dekretov in dal prečitati šolski pravilnik. Razdelili so tudi predmete: Dagarin je prevzel pouk latinščine, zgodovine in zemljepisja, Bellouard francoščino in sistem mer, Mikš italijanščino in aritmetiko. Ravnatelj je prosil za namestnika pri pouku latinščine, ker bo kot okrožni nadzornik moral biti pogosto odso-

ten. Zelli je dovolil, da mu pomaga kranjski kaplan J u r i j Z u p a n⁴⁵ iz Zasipa, ki ni zahteval za to nikakega honorarja.⁴⁶

V nedeljo 11. novembra so oznanili po cerkvah dekanije, da se vrši vpis dijakov od 12. do vključno 14. t. m. Prijavilo se je 47 učencev: za prvi razred 38, za drugi 9. V teku prvega tečaja sta vstopila še dva v prvi razred. 15. novembra je bila slovesna otvoritvena služba božja v župni cerkvi. Dijaki so odšli nato v prostore bivšega kapucinskega samostana, dokler niso bila dovršena popravila v župnišču. Na koncu novembra je bil pouk popolnoma reden: vsak dan dopoldne in popoldne, razen ob četrtnih, ako ni bilo v dotičnem tednu kakega praznika. Med šolskim letom so bili prosti dnevi: nedelje in prazniki (tudi 15. avgust, Napoleonov rojstni dan), omenjeni četrtni, osem dni predpusta in teden pred veliko nočjo. Glavne jesenske počitnice so se pričele šele 1. septembra po razdelitvi šolskih nagrad in so trajale do vštete 3. novembra.

Ravnatelj Dagarin je imel v začetku obilo posla: sestavo urnika, poročanje o otvoritvi zavoda, o stanju učiteljskega zbora⁴⁷ in učencev, predložitev raznih računov⁴⁸ itd. Pripetilo se je, da so mu vrnili spis s pripombo, da naj ga napravi po priloženem vzorcu in predloži naslovu še enkrat. Dagarin se je hitro uživel v ravnateljske posle; v drugem tečaju so njegova poročila že pregledna in vzorna. Njegova korespondenca dokazuje, da je iskreno spoštoval glavnega šolskega nadzornika⁴⁹.

Marmontova šolska naredba naziva učni jezik za gimnazije le »deželni jezik«; ni izključeno, da so mislili Francozi pri tem na uvedbo ilirščine⁵⁰, ker so hoteli oblikovati iz »ilirskih ljudstev« en državni narod⁵¹.

Zois in Vodnik sta pridobila Marmonta in Zellija za slovenski učni načrt. S tem so postavili srednje šolstvo na domačo, slovensko podlago. Francozi so torej prvi uvideli, da bodi slovenščina učni jezik za vse gimnazijske predmete⁵².

Eden izmed pomislov proti slovenščini je bil očitek, da ni slovenskih učnih knjig. Toda Vodnik se je po naročilu francoske vlade lotil z nenavadno energijo spisovanja učbenikov, menda že aprila 1810. Do septembra i. l. je dovršil v rokopisu ilirski katekizem in L' Homondovo »Francosko pismenost«. Pripravljaj je nadalje računico ter slovensko in laško slovnico. S tem bi bile spisane, izvzemši učbenika za latinščino in sistem mer, vse šolske knjige, ki bi bile potrebne za dvorazredne gimnazije s slovenskim učnim jezikom⁵³.

Ker pa so knjige obležale v rokopisu, nadzornik ni mogel kranjskemu ravnatelju poslati obljubljenih slovenskih knjig. Šele v drugem tečaju šol. l. 1810./11. je došel na zavod Vodnikov »Keršanski nauk za ilirske dežele«, ⁵⁴ L' Homondova francoska slovnica, ki je bila pregledana dne 18. oktobra 1810, je bila natisnjena šele za šolsko leto 1811./12.

Nadaljna ovira je bilo premalo število učiteljev, ki bi znali poučevati v slovenščini. O Mikšu poroča Balant,¹⁸ da tujega jezika ne more v domačem tolmačiti. Francoz Bellouard se je trudil po svojih močeh razlagati v »kranjščini«⁵⁵. Bolj čudno je, da se Dagarin in Zupan nista

držala pravilnika ampak predavala v nemščini. Pravtako je ravnatelj v svojih poročilih zabeležil rojstne kraje profesorjev in učiteljev nemški in ne kakor njegov prijatelj Matevž Ravnikar, kancler Centralne šole, ki je začel v univerzitetni matriki uvajati za rojstne kraje slovensko obliko.⁵⁶

Tudi glede učnih predmetov se načrt v prvem šol. letu ni dal popolnoma izvesti.

Pravilnik od 10. avgusta 1810 je predpisoval, da se dele učenci prvega razreda na dva oddelka. Tisti, ki so dopoldne študirali francoščino, so posečali popoldne italijanščino in narobe. Ker pa kranjski dijaki tudi v drugem razredu še niso bili večji francoščine, je dovolil glavni nadzornik na ravnateljstvo prošnjo, da poslušajo vsi dijaki francoščino in da se v ta namen razdele v tri oddelke. Bellouard je imel torej mnogo posla ter je razporedil dijake po napredku in nadarjenosti⁵⁷. Zaradi teh oddelkov je najbrž menil dekan Sluga, da ima kranjska gimnazija tri razrede⁵⁸.

Ker do pričetka šole ni izšla L' Homondova »Francoska pismenost«, so nameravali v Kranju poučevati po metodi Meidinger, ki jo je priporočil Zelli že prejšnje šolsko leto za ljubljanske šole.⁵⁹ Knjigotržec Jurij Licht je dobavil Dagarinu z Dunaja 15 izvodov Meidingerjeve »Practische französische Grammatik«.⁹ Profesor Bellouard pa je preslabo razumel nemščino in ni mogel uporabljati knjige, ki je bolj prikladna za samouka. Zato si je sam sestavljal rokopis. Izpisoval je iz francoske slovnice Richelleta in slovarja Francoske Akademije.⁶⁰ Narekoval je dijakom pravila sklanjatve in spregatve. Vaje so se pričele s prevajanjem in učenjem slovniških pravil na pamet. Ko so nekoliko napredovali, je poskusil s sestavki, ki so jih morali učenci pravilno pisati. Eno uro na teden jih je učil stari profesor molitvice iz francoskega katekizma⁶¹.

V italijanščini se je vršil pouk po metodi Meidinger. Mikš je predelal glavna slovniška pravila; prevajali so iz italijanščine v nemščino in narobe. Mnogo primerov je dal za učenje na pamet.

Pri latinščini je razložil Dagarin besedne vrste, sklanjatev in spregatev. Katerega latinskega pisca so prevedli 24 strani, ni mogoče dognati.

V aritmetiki je predelal profesor štiri osnovne računske načine, ulomke, sklepne in obrestne račune, tečaj in menjavo denarja. Dela o merah in utežih ni bilo mogoče dobiti v knjigotržstvu⁶². Spomladi 1811 ga je hotel natisniti Francoz Jellé, toda ljubljanski tiskarji niso imeli potrebnih črk.⁶³ Zato je ta predmet v šol. l. 1810./11. na kranjskem zavodu odpadel.

Iz zemljepisja je predaval Dagarin osnovne pojme fizične in politične geografije. Pri zgodovini pa je pričel z Grki in Rimljani, opisal dobo preseljevanja narodov, s posebno ljubeznijo je razlagal francosko zgodovino od Keltov preko dobe kraljev do revolucije in »samooblastnika« Napoleonona, cesarja Francozov.

Vsak teden enkrat so se udeležili kranjski dijaki kratkega vojaškega pouka, ki ga je vodil za to določeni častnik, najbrž v bivšem kapucinskem samostanu, kjer je bilo vojaško skladišče.

Požrtvovalnost kranjskih profesorjev je bila izredna, ako upoštevamo, da so vestno vršili svojo dolžnost kljub temu, da zaradi gospodarske krize v ilirskih provincah pol leta niso prejeli nikake plače. Po nastavitvenem dekretu sta imela Dagarin in Mikš po 900 frankov letne plače, Bellouard pa 1000 frankov. Izplačilo honorarjev pa je redno zaostajalo za več mesecev; za december 1810, januar, februar 1811 n. pr. so bili izplačani maja 1811, za marec avgusta, za april in maj oktobra, za junij novembra, za julij šele februarja 1812, za avgust, september in oktober 1811 meseca aprila 1812.⁶⁴

V teku drugega tečaja je zadela Kranj grozna nesreča. Dne 18. maja 1811 je izbruhnil v mestu požar,⁶⁵ ki se je zaradi vetra hitro razširil po pomolu⁶⁶, tesno zazidanem s hišami, objel tri četrtine mesta, preskočil Kokro in uničil še vasi Huje ter Klanec. Gašenje je bilo otežkočeno, ker je odpovedal hidravlični stroj, ki je dvigal vodo v mesto. Razen kranjskega gradu in Savskega predmestja so pogorele hiše okrog mestnega trga, obe vzporedni ulici hiš in Kokriško predmestje s pristavami. Požar je upepelil tudi javna poslopja: mestno hišo z bogatim arhivom, kapucinski samostan, v katerem je bila primarna šola, nedograjeno novo šolsko poslopje, na cerkvi in župnišču pa je uničil samo streho.

Ko je dal dekan Sluga provizorno pokriti župnišče z deskami, se je nadaljeval pouk na gimnaziji. Toda od 49 učencev se jih je vrnilo samo 30. Mnogim je zgorela obleka in knjige; starši nekaterih dijakov so postali tako siromašni, da niso mogli več pošiljati otrok v šolo⁶⁷.

Tudi pri zaključnih izpitih meseca avgusta ni bilo pravega razpoloženja. Prvo polletje je sicer obetalo prav dober uspeh, toda končni izid ocenjevanja je bil le dober. Odličnih (optime) in prav dobrih (accessit) je bilo zelo malo, večina je izdelala z dobrim uspehom (bene). Z neko težko slutnjo je Dagarin sklenil svoje ravnateljsko letno poročilo.⁶⁸

Pripravljala se je namreč nova ureditev ilirskega šolstva v znamenju varčevanja. Organizacijski dekret od 15. aprila 1811 je prinesel samo splošne obrise. Po njem so prevzeli intendanti nadzorstvo nad šolstvom v upravno-gospodarskem oziru. Ukinil je gimnazije, na njihovo mesto pa postavil dve vrsti srednjih šol: državne liceje in občinske kolegije z gramatikalnimi in humanitetnimi razredi⁶⁹.

Glede krajev, v katerih bodo nove sekundarne šole, je puščal organizacijski dekret generalnemu intendantu popolno svobodo; navajal pa je samo na splošno, da imajo prednost središča provinc in distriktov.

Za Kranj bi torej prišel v poštev le »kolegij«, ki bi ga morala vzdrževati občina. Toda kranjska občina v usodnem l. 1811. nikakor ni mogla prevzeti nase bremena, da bi plačevala profesorje. To dokazuje najbolje občinski proračun iz l. 1812.⁷⁰, ki ga je sestavil mêr Pagliaruzzi s pristavom in občinskimi svetniki na podlagi tiskanih navodil generalnega intendanta grofa Chabrola⁷¹.

Po požaru je kranjska občina zgradila novo mestno hišo, o obnovi šolskega poslopja pa mêr ni maral ničesar slišati. Zato ga je razdražilo

vmešavanje dekana Sluge in njegovega prijatelja Ignacija Škarje⁷², ki sta v imenu »ubogih župljanov« prosila intendanta Basellija, naj on doseže obnovo bivše šolske stavbe, kamor naj bi se preselila gimnazija iz župnišča⁷³.

Na Pagliaruzzi so merile tudi sledeče župnikove besede raz prižnice: »Dragi farani, le poskrbite, da bo župnišče kmalu pokrito. Le dovažajte les in postavite ostrešje! Moja dolžnost ni, da ga pokrijem, kajti župnišče je postalo občinska hiša, saj imajo vaši otroci šolo v njem!«⁷⁴ Mêr pa tudi ni molčal. Zaradi občutnega nedostajanja prostorov, ki je nastalo po požaru, je zahteval, da mu da dekan v župnišču toliko prostorov, kolikor jih bo občina rabila. Pospešil je tudi ustanovitev cerkvenega fabriškega sveta,⁷⁵ ki je imel namen, da prevzame upravo cerkvene imovine. V ta svet so prišli poleg mêra še trije občinski svetniki: tovarnarja Josip Fock in Simon Tadej Jozek, dalje trgovec Blaž Trpinc.⁷⁶

Ko je mêr hotel nastaniti v župnišču celo ljudsko šolo z nad 100 otroci,³⁵ je bil dekan Sluga vprav zaposlen s popravo župnišča⁷⁷ in zato ni utegnil sam od doma.

Zato je sestavil pismo za intendanta de la Moussaye-ja, katero je eden izmed gimnazijskih profesorjev nesel v Ljubljano osebno, da je obenem intendantu razložil spletke Slugovega nasprotnika, katerih dekan v pismu ni mogel omeniti. S tem je dosegel spor med mêrom in župnikom svoj višek. Istočasno se je odločila usoda kranjske gimnazije. Zelli je namreč 26. oktobra 1811⁷⁸ obvestil ravnatelja Dagarina, naj župnika nikar ne skrbi zaradi prostorov, ker se kranjska gimnazija zaradi malega števila dijakov v mesecu novembru ne bo več začela; namesto nje pa se nastani v prostorih bivše srednje šole dvorazredna primarna šola, v kateri bodo poučevali francoščino, aritmetiko in katekizem. Glede nemščine in italijanščine pa je prepustil nadzornik izbiro kranjskemu mestnemu magistratu⁷⁹.

Kranjski dijaki so se razšli. Nekateri so nadaljevali svoje študije na ljubljanskem liceju, mnogo so jih starši poslali na Koroško⁸⁰. Enemu dijaku iz mesta Kranja je plačevala občina vso oskrbo v dijaškem internatu ljubljanskega liceja⁷⁰. Ker pa niso ohranjeni katalogi kranjske gimnazije, ne morem opisati na tem mestu pozicije, ki so jo dosegli v življenju bivši dijaki omenjenega zavoda.

V naslednjem letu se je mesto gospodarsko polagoma opomoglo in postalo po sklepu »Malega sveta« ilirske vlade z dne 20. junija 1812. središče novega distrikta, ki so ga tvorili kantoni Kranj, Škofja Loka, Kamnik in Radovljica.⁸¹ S tem je postalo vprašanje kranjske srednje šole znova aktualno. Da ne zamudi ugodne prilike, je mêr Pagliaruzzi že meseca avgusta povabil glavnega nadzornika Zelliya k zaključnim izpitom kranjske primarne šole.⁸² V pismu je opozoril tudi intendanta Kranjske, Rouena des Mallets, da so podani vsi pogoji za otvoritev srednje šole v Kranju. Ko je bil intendant zaradi vojaške konskripcije meseca novembra službeno v mestu, mu je Pagliaruzzi razkazal primarno šolo. Intendant se

je zelo pohvalno izrazil o redu v šoli in o sposobnosti kranjske mladine. S tem je mâr storil, kar je bilo v njegovi moči, in je bil uverjen, da ga bodo pristojne oblasti podpirale. Zato je prigovarjal učitelju Mikšu, naj ne odide v avstrijski Celovec, kamor so ga vabili in mu ponujali mesto stolnega organista ter službo učitelja glavne šole.

Odločitev glavne intendance pa mâr ni popolnoma zadovoljila.⁸³ Generalni intendant je dovolil, da se ustanovi v Kranju sicer sekundarna šola, toda namesto liceja le občinski kolegij, pod pogojem pa, da bo dovolj dijakov za latinske razrede, ker sicer ne bo predložil mestnega proračuna Državnemu svétu v Parizu v odobritev. Vprav tedaj pa je župnik Sluga na željo ljubljanskega škofa Kaučiča oddal 5 sob v župnišču novoimenovanemu kranjskemu subdelegatu Frančišku Tercyju in Belli, nadzorniku registracije in domen.⁸⁴ Zaradi tega se je morala 1. maja 1813 umakniti iz župnišča tudi dvorazredna primarna šola, ker je subdelegat rabil pritične prostore za pisarno.⁸⁵

15. avgusta 1813 so v Kranju zadnjič praznovali Napoleonov rojstni dan in zadnjič obdarovali »rožne device«.⁸⁶ Bližal se je konec Napoleonove Ilirije in simpatični kranjski subdelegat je vzel slovo. Razšli so se tudi profesorji bivše francoske gimnazije. Stari Bellouard se je umaknil v Virmaše pri Stari Loki in tam umrl naslednje leto 27. oktobra. Kaplan Jurij Zupan je odšel v Cerklje, Dagarin pa v Ljubljano, kjer sta se pozneje oba zopet sešla kot profesorja bogoslovja.

Ob koncu novembra je postal dekan Sluga zopet okrožni šolski nadzornik.⁸⁷ Dal je Pagliaruzziju takoj občutiti, da se je vrnila avstrijska doba, ostro je zavrnil vsako njegovo vmešavanje v šolske zadeve, mu vračal poslane uradne dopise in odklanjal tudi posredovanje meščanov za mâr. Pisal mu je: »Vaše samovolje je konec. Ne morete mi nikogar več vsiljevati v župnišče. Držite se mej svojega delokroga!«⁸⁸ Dekan je nameraval temeljito obračunati s Pagliaruzzijem, pripravljal je ovadbo, v kateri je hotel razkriti delovanje mâr v francoski dobi. Pa zmagala so plemenitejša čuvstva, nasprotnika sta se sešla in spravila. Župnik je po dolgotrajnih naporih uspel, dogradilo se je šolsko poslopje in l. 1816. se je vanj preselila kranjska osnovna šola.⁸⁹ Pagliaruzzi pa je v svoji pozni starosti iskal utehe v veri in izdal celo molitvenik.⁹⁰

* * *

Pred sto in dvajsetimi leti so stopili Kranjčani prvič v kulturne stike s Francijo. Ta jim je pripravljala prvo gimnazijo s slovenskim učnim jezikom. Ako bi bila doba Napoleonove Ilirije trajala dalj časa in bi nastopila desetletja mirnega in nemotenega razvoja, bi dobila tudi kranjska gimnazija slovenske učne knjige in slovenske profesorje. Iz tega zavoda bi gotovo izšla narodno zavedna generacija.⁹¹

Opombe.

Kratice so iste kakor v Slovenskem biografskem leksikonu (SBL).

1 O kranjskih trgovcih in industrijalcih prim. Hoff, Histor. statist. topograph. Gemälde v. Herzogthume Krain, Laibach, 1808, I. 155: Luka Bodlaj (u. 1813), vele-trgovec z železom, lastnik fužine v Kropi in hiš v Trstu in Kranju (št. 185), Karel Florian (1768-1842), h. št. 194, Jožef Fock, svečar in milar, h. št. 169, Simon Tadej Jozek (1757-1835), pivovarnar, h. št. 3, Franc Oman (1786-1863), h. št. 117, Andrej Orehovnik (1766-1830), h. št. 115, Jernej Pavlič (1750-1822), h. št. 184, Blaž Trpinc (1759-1836), h. št. 114 A. Prim. žup. mat. v Kranju.

2 Rodbina Pagliaruzzi: Natalis (1746-1832), sopr. Frančiška pl. Jenkensheim, otroci: Ziga, r. 1781, Ivana r. 1785, Mihael r. 1788, Marija Jožefa r. 1794, Antonija r. 1795. Prim.: žup. mat. v Kranju; Wurzbach XXI. 174, Schiviz, Krain, 324, Dimitz IV. 288, Polec, Kraljestvo Ilirija, 214-216.

3 O sitarstvu v okolici Kranja prim. Škerbinec S., Promet, trgovina in obrt v Iliriji, DS XIX. (1906), 468.

4 Prim. Grund-u. Intabulationsbuch d. Herrschaft Kieselstein v registraturi sres. sodišča v Kranju.

5 O žigi Pagliaruzzi (1781-1855) posebej prim. Schiviz, Krain, 230, Dimitz IV. 341; Kidrič Fr., Francosko-ilirska loža prijateljev kralja rimskega in Napoleona v Ljubljani. Slovan XII. (1914), 11 sl.

6 Mal Jos., Zgod. slov. nar. VIII. (1929), 206.

7 O Slugi prim.: Lavtizar, Zgodov. župn. v dek. Kranj I. (1898), 22 sl., Pokorn v ZUZ IX. (1931), 8; o volilu knjig za dekanjsko knjižnico prim. spis ŽAK 15. jun. 1841.

8 Kidrič Fr., Dobrovský in slov. preporod njegove dobe, RDHV 7 (1930), 202.

9 Pismo lj. knjigotržca J. Lichta Slugi z dne 31. julija 1810 v ŽAK: »P. T. Soeben erhalte ich die Meidingers Unterricht von Wien, ich kann Ihnen aber nicht mehr als 10 Stücke à 40 kr. davon geben. Ich bekomme sie aber in Kürze wieder und da sollen die übrigen 5 noch folgen. Da sie selbst einen Buchbinder allort haben, so kann er sie in ein paar Stunden einbinden, ansonsten wenn ich sie hier hätte binden lassen, so hätten Sie wieder eine ganze Woche darauf warten müssen. Schon vor 2 Monathe habe ich kleine Gebethbüchel zum einbinden gegeben, sie sind aber noch nicht fertig. Ich sende daher meinen Vorrath mit: 1 Selbst Gebethbuch pr. fl. 2.45; 3 im papiernen Futteral 3.45; 1 Brunners Gebethbuch 2.30; 1 Meyerhofers Gebethbuch 2; 1 kleines Geb. 0.42; Sma fl. 10.62. Die 6 Rituale habe zum Einbinden gegeben. Von Hrn Kaplan habe das Geld für die Meidingers Unterricht erhalten.« O janzenističnih knjigah, omenjenih v pismu, glej Prijatelj Iv., Duševni profili naših preporoditeljev, LZ XLI. (1921), 205 sl., 272, o stranki redovnikov istotam 208 sl.

10 O šolah v Kranju prim.: Koblar A., JMK XIII. (1903), 40 sl., spisa ŽAK 23. okt. 1802, 19 dec. 1814.

11 O Albrechtu prim. SBL, 5.

12 Prim.: Vrhovec, Francoska ljudska šola na Kranjskem, LMS 1897, 149; Aškerc, Ljudsko šolstvo v lj. okrožju I. 1810., Carn. N. v. I. (1910), 224; spisi ŽAK 24. okt. 1805, 10. nov. 1808, 5. jan. 1810.

13 O Mikšu in Petermanu prim. spise ŽAK: 23. avg. 1806, 21. dec. 1808, 30. okt. 1818.

14 O prejemkih kranjskih učiteljev glej spise ŽAK: 6. avg. 1809, 28. apr. in 23. maja 1814.

15 O biri kranjskega cerkovnika prim. spise ŽAK: 14. marca, 4. apr., 14. avg. 1788, 5. okt., 20. nov. 1789, 28. marca 1835.

16 Prim. spis v ŽAK od 28. marca 1835.

17 Urnik zim. tečaja 1809./10. v ŽAK.

18 Prim. Prijatelj Iv., Slovenščina pod Napoleonom, Veda I. (1911), 432; poročila ravnatelja Dagarina in rektorja Balanta na koncu šol. l. 1811. med Zelljevimi spisi DBL.

19 O poskusu preurediti kapucinski samostan za šolo glej: Koblar A., JMK XIII. (1903) 46 sl.; spise v ŽAK: 14. feb., 10. marec, 21. amrec, 11. julij 1787; 16. jan., 6. febr., 22. dec. 1788, 1. dec. 1789, 19. okt. 1793, 2. okt. 1802, 24. sept. 1803, 11. jun. 1808, 9. febr. 1809.

20 Koblar A., Šole v Kranju, JMK XIII. (1903), 40 sl. Luterani v Kranju, Izobraž. knj. I. (1914), 15 sl.; Gruden, Cerkv. razmere med Slov. v 15. st. (1908), 108 sl.

21 O gradnji novega šol. poslopja glej spise ŽAK: 20. april, 9. jul. 1807; 5. avg., 2. nov., 12. dec. 1808; 20. okt. 1811; 22. julij 1818; 17. febr. 1826. O inž. Pollu prim. Pivec - Stelè, Vie économique des provinces Illyriennes, Paris 1930, 82.

22 Pismo pl. Pootsa, podpolkovnika Frimontovih huzarjev z dne 21. jun. 1809 v ZAK: »Der Bothe, welchen Sie nach Sachsenfeld geschickt haben, wurde auf meinen Vorposten aufgehalten. Sie haben Nachrichten einziehen wollen, die weder Ihren Beruf noch den Zeitumständen angemessen ist und nachtheilige Folgen haben könnte. Ich habe Ihnen also ernstlich anzudeuten, daß Sie lieber Ihren Beruf nachfolgen, die uns so theuern und lieben Krainburger in diesen gedrängten Zeitumständen zu trösten und der guten Meinung der braven Krainburger gegen unsern allerhöchsten Monarchen zu erhalten haben als sich insoweit in politische Umstände einmischen. Ich bin persönlich überzeugt (da ich drei Monath das Glück hatte in der Gegend zu liegen) über einen ausgezeichneten Patriotismus der Krainburger, sie haben erst kürzlich mit den gefangenen Jelasichischen Corps, das nämliche bestätigt; aber ich bin auch überzeugt, was ein guter Geist vermag; richten Sie sich also darnach und erhalten Sie die guten Krainburger in der guten Meinung, so haben Sie alles gethan, dagegen Sie sollen versichert sein, daß unser letzter Blutstropfen uns nicht theuer sein wird, um dem Wohl des gütigsten Monarchen, seiner braven Unterthanen zu aufopfern.«

23 Prim. spis ZAK: 7. jun. in 14. sept. 1809.

24 Istotam: 19. jan. 1810, 11. marec 1814.

25 Istotam: 4. okt. in 5. dec. 1808.

26 Istotam: 23. maja 1814, 28. maja 1816; Aškerc v Carn., N. v I. (1910), 224.

27 Prošnja Sluge od 4. jan., priporočilo škofa Kaučiča od 8. jan., Codellijeva rešitev od 13. jan., vse v fasc. 27-28 pod naslovom Studienangelegenheiten 1810 Vladnega arhiva pri dež. muz. v Lj.

28 Istotam izvirnik prošnje od 5. jan. in Codellijeva rešitev od 4. febr.; nemški koncept in francoski prevod od 5. jan. v ZAK.

29 Prim. spis ZAK 12. april 1810.

30 O Zelliju glej: Tavzes J., Slov. prepoved pod Francozi, Lj. (1929), 38-42, Polec J., Lj. višje šolstvo v preteklosti in borba za slov. univerzo, Zbornik univerze kralja Aleksandra, 1929, 33 sl.

31 O nastanku Marmontove šolske uredbe prim. Polec, istotam, 20 sl.; Koblar A., Francoska gimnazija v Kranju, Izobraž. knj. I. (1914), 60-62.

32 Vošnjak B., Ustava in uprava ilir. dežel, ZMS XII. (1910), 233; Prijatelj I., Slovenščina pod Napoleonom, Veda I. (1914), 431.

33 Prim. Zellijovo pismo Slugi od 15. okt. 1810 (franc. in nemško) v ZAK; za-znamek v Zellijevem delovodniku pod št. 117 v DBL.

34 Prim. spis ZAK 23. okt. 1802.

35 Pismo intendantu od 20. okt. 1811 v ZAK: »Monsieur l' intendant! La permission que vous avez daigné m'accorder de recourir directement à vous de vous avertir de tout ce qui peut être avantageux ou nuisible à ma paroisse me fait prendre la liberté de vous écrire pour vous exposer la situation où je me trouve et les nouveaux troubles dont je suis menacé.

Je suis fâché que les embarras que me cause la maison paroissiale qu' on commence à couvrir m'empêchent d'aller moi-même vous assurer de vive voix de mon respect, mais j'ai chargé un professeur de notre gymnase, qui est instruit de toute l'affaire de vous présenter le détail que je vous fais et de plus de vous raconter ce que je n'ose encore confier en papier.

J'ose d'abord vous assurer, Monsieur, que ce n'est ni mon intérêt ni ma propre aisance que je cherche, je n'ai en vue que le bien des enfants de la paroisse et du voisinage.

L'ancienne maison destinée aux écoles et à loger le marguillier de la paroisse qui étoit sur la place ayant été détruite tant pour la commodité de la ville qu'à cause de dépenses journalières en réparations qu'exigeoit son antiquité; avec les magistrats qui étoient alors je fis tous les efforts possibles auprès de l'Empereur d'Autriche pour obtenir l'emplacement d'une maison qu'occupoit un bénéficiaire à la mort duquel le bénéfice fut supprimé.

Je fus assez heureux pour réussir et obtenir encore une somme assez forte pour la mettre en partie en état d'y avoir trois salles pour les écoles, un logement pour le marguillier et même pour les professeurs. Cet emplacement ne pouvoit être plus commode étant au milieu de la ville et à portée de tout le monde. Par l'argent que j'avois obtenu et le secours des habitants et des voisins, je vins à bout d'élever le bâtiment en entier et de le couvrir, il ne restoit que l'intérieur à distribuer pour employer les matériaux que j'avois en main, lorsque la guerre qui survint, fit disparaître tous mes moyens et m'empêcha de la terminer ce n'avoit pas été sans contradiction que j'étois parvenu à ce point, mais le désir du bien public me fit tout braver; ce n'étoit d'ailleurs qu'un seul habitant, qui étoit contraire sans autre raison apparente, si se n'est que malgré la rue qui est entre cette maison et son jardin, les fenêtres de l'école donnoient du côté du jardin. En attendant qu'

elle fut achevée, j'obtins du gouvernement la permission d'arranger deux chambres pour les écoles dans l'ancien couvent des Capucins, quelques incommodes qu'elles fussent pour des petits enfants, soit à cause de l'éloignement, ce couvent étant hors la ville, soit surtout à cause des neiges pendant l'hiver.

Les choses étoient en cet état, lorsque en 1810 Monseigneur le Maréchal de Mar-mont fit établir à Crainbourg un gymnase qui exigeoit trois chambres. Hors d'état d'en trouver ni au couvent des Capucins qui étoit vendu, ni dans la ville, on proposa au directeur général de l'instruction publique et même à Monseigneur l'intendant général de me demander ces chambres en me promettant, comme l'atteste la lettre qu'on m'écrivit, que ce n'étoit qu'en attendant que la maison commencée seroit achevée. Ainsi commençoit-on le projet qu'on veut mettre à présent en execution. L'avantage de la ville que cet établissement me faisoit entrevoir et l'assurance de l'intérêt qu'on me donnoit, ne me permit aucune difficulté, je me prêtois avec plaisir au bien général et malgré les inconvénients qu'ont souffert ceux qui sont avec moi, je ne parle pas des miennes, vous les soupçonnez assez, nous sommes arrivés à la fin de l'année sans qu'on ait pensé à mettre la main à la maison commencée, on a au contraire toujours résisté aux demandes qui étoient opposées à leur dessein.

Enfin le malheureux incendie du 18 mai n'a laissé que les quatre murs à la maison en question et détruit entièrement les salles, qui étoient aux capucins et il n'est resté à mes adversaires que l'espoir de s'emparer de la moitié de la maison paroissiale. Quelques petites et insuffisantes pour les écoles primaires que soient les chambres qu'occupent le gymnase, je n'aurois trouvé aucune difficulté les céder par commiseration pour ces petits enfants qui seront sans instruction pendant très long temps; mais comme le directeur du gymnase vient de recevoir l'ordre de recommencer les classes le quatre novembre, je ne pourrai sans un extrême dérangement céder quatre chambres.

Je vous le répète, Monsieur, mes dispositions seront toujours en faveur de mes paroissiens et du public mais il ne paroît pas juste que je sois la victime des vices particulières de deux ou trois personnes, qui veulent persuader que je puis être tranquille aux deux cents et même plus d'enfants dans une maison dont la construction rend tous les appartements dépendants les uns des autres.

Je laisse à votre sagesse et à votre équité à me tracer à route que je dois suivre et je me ferai un devoir de ne point m'en écarter c'est de quoi je puis vous assurer ainsi que des sentiments respectueux avec les quels je serai toute ma vie Monsieur, votre très humble et obéissant serviteur Augustin Sluga, curé et Doyen. — à Crainburg le 20 8bre 1811. Le professeur vous dira le reste et le plus essentiel.

36 Nečásek v MHK XVI. (1861), 29-31; Prijatelj I., Slovenščina pod Napoleonom, Veda I. (1914), 417 sl.

37 Korespondenca o popravilu sob v župnišču v DBL: 16. okt., 31. okt., 26. nov., 29. nov. 1810, 3. febr. 1811; zaznamki v delovodniku pod št. 133 in 169. Spis od 1. dec. 1813 v ŽAK.

38 Prim. Albrechtovo prošnjo med Zellijsko koresp. v DBL.

39 O Dagarinu gl. SBL, 110 sl.; pri Tavzesu, Slov. prep., 38 popravi: Dagarin je bil kaplan.

40 Prim. v DBL pismo od 16. okt. 1810.

41 O Bellouardu gl.: Poročilo Dagarinovo od 20. nov. 1810 v DBL in Slugovo od 28. apr. 1814 v ŽAK; Lokal-u. Personalstand der Diözese Laibach, 1807—13, mrliška mat. Stara Loka.

42 Prim. delovodnik Zellijski pod št. 151 v DBL.

43 Gl. Dagarinovo poročilo od 12. avg. 1811 v DBL.

44 Prim. pismo od 26. nov. 1810 in zaznam. delov. pod št. 221—223 v DBL.

45 O Juriju Zupanu gl. Kidrič Fr., Dobrovský in slov. preporod, RDHV 7, 226.

46 Prim. pismo od 26. nov. 1810 v DBL.

47 »Etat nominatif« v DBL.

48 Prim. račune dobavitelja drv in postrežnice ter zaznam. delov. pod št. 549 in 594 v DBL.

49 Gl. zlasti pismo od 5. febr. 1812 v DBL.

50 Kidrič Fr., istotam, 104.

51 Tavzes J., Slov. preporod, 35.

52 Prijatelj I., Slovenščina pod Napoleonom, Veda I. (1914), 320 sl., 331, 418, 423, 427, 429; isti, Duševni profili naših preporoditeljev, LZ XLI. (1921), 213 sl., 263 sl.

53 Prijatelj, Slovenščina, 433, 584 sl.; Tavzes, Sl. prep. 37; Kidrič, Dobrovský, 104.

54 Prim. Dagarinov izkaz za I. poll. in od 12. avg. 1811 v DBL; Tavzes, istotam, 37.

55 Tavzes, istotam, 38.

- 56 Kidrič, Dobrovský, 104; o Ravnikarju gl. istotam 219 in Prijatelj, Profili, 276 sl.
- 57 Gl. člen 8. pravilnika pri Nečáseku, MHK XVI. (1861), 29. Pri prevodu se mu je vrnila pomota; v prvem razredu so poučevali francoščino in italijanščino, ne pa latinščine; tega ni opazil Tavzes, Slov. prep. 39. Za ureditev pouka francoščine v Kr. prim.: opomba v Pagliaruzzijevem pismu od 10. nov. 1810 in Dagarinov izkaz za prvo poll. v DBL.
- 58 Dekan Sluga omenja tri gimn. razr. v spisih ŽAK: 12. avg. 1811, 3. maj in 2. dec. 1814. Po ŽAK je povzel Koblar, Franc. gimn., 61, po njem pa Mal, Zgod. sl. nar. VII, 163.
- 59 Tavzes, Slov., prep., 39. in pismo od 10. nov. 1810 v DBL.
- 60 Tavzes, istotam, 38, 40.
- 61 Prim. Dagarinov izkaz od 12. avg. 1811 v DBL.
- 62 Prim. poročilo Balanta za 1. tečaj in Dagarinov izkaz v DBL.
- 63 Tavzes, istotam, 20.
- 64 O gospodarskem položaju ilirskih provinc gl. Pivec-Stelè, Vie économique... 10 sl., 19 sl., 220 sl., 277 sl.; o izplačilu honorarjev prim. spise v DBL: 9. junij, 13. julij, 12. avg., 22. okt., 8. nov. 1811, 20. jan., 5. febr., 6. april 1812; zaznamki delovodnika pod št. 17, 136, 308, 358, 388, 417, 556 itd.
- 65 O požaru gl.: Dimitz, IV, 329 sl.; Koblar A., Mesto Kranj, 1911. 10 sl.; Komatar, Kranjski mestni arhiv (izšlo v Jahresbericht des Gymn. Kr.) 1913, 3.; Mal J., Zgod. sl. nar. VII. 139 sl.; Stelè Fr., Ovinova kronika, DS XXV, (1912) 426. Dalje spisi v ŽAK: 20. maj, 25. maj, 29. junij, 29. julij 1811. (zadnji je stavbni red za Kranj), 17. julij 1812.
- 66 Rus J., O tipu našega mesta na pomolu, LZ L (1930), 739 sl.
- 67 Prim. poročilo Dagarinovo od 12. avg. 1811 v DBL in Slugovo od 28. apr. 1814 v ŽAK.
- 68 Prim. predpise o zaključnih izpitih pri Nečáseku v MHK XVI. (1861) 30; poročilo Dagarina in Balanta od 30. avg. 1811 v DBL.
- 69 Vošnjak B., Ustava in uprava ilirskih dežel, 226 sl., 231; Polec, Lj. višje šolstvo, 20 sl., 38; Prijatelj, Slovenščina pod Nap., 590.
- 70 Proračun mesta Kranja po prepisu dr. Fr. Zwitterja iz Archives Nationales, Paris, FIE 63, d. 4.

ÉTAT DES RECETTES ET DÉPENSES DE LA COMMUNE DE LA VILLE DE KRAINBOURG. ANNÉE 1812.

I. Des Hospices.

Observations: Il n'existe point d'hospice dans la Commune de Krainbourg.

II. De la Dette municipale . . . 787, 60

III. Recettes municipales.

a) Recettes extraordinaires . . . 735, 50

b) Recettes ordinaires (Centimes additionnels aux contributions foncière et personnelle d'après le montant des rôles . . . 1632, 50

Patentes . . . 186, 96

Amendes de police . . . 250, 00

suivant les rôles

250 f à retrancher des recettes conformément au décret du 17 mai 1809, qui fait du produit des amendes de police un fonds commun.

Maison et usines communales, prix de ferme . . . 00

Biens ruraux communaux, prix de ferme . . . 80, 00

Les bâtiments communaux ne sont susceptibles d'aucun produit, étant tous affectés à un service public.

Pensions et rentes foncières non éteintes . . . 1113, 26

Droit de poids, mesures, jauge, en produit net . . . 978, 96

Droits d'octroi . . . 7435, 14

prix de ferme

idem

idem. Le tarif de ce droit est ci-joint.

Location des halles	00
Location des places aux foires et marchés	226, 26
Délivrance des actes de l'état civil	200, 00

Secondes expéditions des actes ad- ministratifs	00
Fermes des boues	00
Total	<u>11853, 08</u>

Récapitulation.

Recettes extraordinaires	735, 50
Recettes ordinaires	<u>11853, 08</u>
Total général des recettes	<u>12588, 58</u>

IV. Dépenses municipales ordinaires.

1) Frais d'administration fixés à 50 centimes par habitant	3774, 00
---	----------

Contribution des biens communaux	57, 08
--	--------

Dix pour cent du produit net de l'octroi	698, 46
2 pour % droit de pesage	97, 89
Loyer ou entretien de la maison commune	200, 00
Horloges	100, 00
Cinq pour cent des revenus ordi- naires pour la compagnie de ré- serve	00
Remise au percepteur à raison de 3 p. % de revenus ordinaires	300, 00
Dixième du produit des propriétés foncières pour le culte	2, 29
Centième pour l'hôtel des inva- lides	118, 53

Additions aux cinq pour cent des revenus ordinaires	00
Traitement du préfet à raison de	

ce droit est aussi affermé

ce produit est évalué à la somme de
200 f par l'Intendant gal en raison
de la population.

à raison de 50 c. par habitant sur
une population de 7548 âmes. Les sa-
laires des gardes champêtres et pié-
tons de la Mairie sont compris dans
cette somme.

L'Intend. général observe que les
contributions sont assises sur des
maisons non productives, parce qu'
elles sont affectées à un service pub-
lic, et qu'elles en sont exemptes con-
formément à l'Instruction du Mre
des finances, du 28, 9bre 1808. Il y
aura en conséquence lieu à réclama-
tion de la part de la commune; mais
comme il est de principe que les ter-
mes échus des Contributions doivent
être payés non obstant réclamation
et sans restitution, cet article reste
inscrit pour la somme proposée.

sur 7.435,14

à raison de 10 p. % sur 978,98.

à titre de traitement fixe.

sur 22.92 contributions de ...

1 p. % des revenus ordinaires, dédu-
ction faite de 250 fr. indûment por-
tés en recettes, pour produit des
amendes de police.

2 p % des revenus ordinaires . . .	228, 05
Intérêts des capitaux placés à la Commune	405, 48
Prisons 2 p. %	242, 06
Service de santé 1 p. %	121, 03
2) Traitement du commissaire du police	400, 00

Idem de 2 agens de police . . .	400, 00
Gardefeu	100, 00
Pavé	400, 00
Réverbères	00
Pompes à incendie	200, 00
Dépôt de sûreté près les justices de paix	600, 00
Traitement de médecin » » chirurgien . . .	00

2 p. % pour les prisons	222, 05
1 p. % pour le service de santé	114, 00

Cimetière, frais d'entretien, ses murs de clôture	00
--	----

3) Quinzième du revenu total pour masse de casernement . . .	790, 20
---	---------

4) Travaux publics	770, 00
5) Secours publics	00
6) Lycée à Laybach une bourse . . .	177, 79

Collège	00
Prix d'encouragement aux élèves . .	00
Bibliothécaire	00
Indemnité du logement aux insti- tuteurs primaires	400, 00
7) Logement des curés	00
Indemnité aux desservans etc. . . .	500, 00
Grosses réparations, loyers des églises	00

à raison de 2 p. % sur 11.853,08

reportés au chapitre 2.

la population de la Commune étant de 7548 âmes, le traitement du commissaire de police doit être de 800 fr. conformément à l'arrêté du 17 germinal au 11e. La moitié pro 6 mois de 400 fr. C'est à tort que les autorités locales n'ont porté que 300 fr. pro 2 agens de police.

L'intendant général observe que le médecin et chirurgien ne doivent pas être à la charge de la Commune et en conséquence il ne propose rien pour leur traitement.

Reportés du chapitre 1er, previens qu'en vertu de la décision de S. M. du 12. juin 1811, la dépense des prisons et dépôts de sureté doit être entièrement à la charge des villes où sont situées les d. maisons.

à la charge de la fabrique.

Quinzième des revenus ordinaires déductions faite de 250 fr., indûment portés en recettes produit des amendes de police.

pour entretien des ponts et fontaines

suivant l'intendant général, contingent de la Commune dans la dépense du lycée de Laibach.

pour deux instituteurs la dépense est modérée.

8) Fêtes publiques	200, 00
Dépenses imprévues	300, 00
Totaux	<u>11.561, 84</u>

Récapitulation.

Revenus et recettes extraordinaires	12.588, 58
Dépenses ordinaires	<u>11.561, 84</u>
Reste disponible	<u>1.026, 74</u>

Dépenses extraordinaires.

Réparations extraordinaires à la maison commune endommagée par une incendie	300, 00
---	---------

Je demande le devis.

Nouvel ameublement de la maison commune devenue nécessaire à cause de l' incendie qui a détruit celui qui existait	60,00
--	-------

Une pompe au faubourg de la Save	246, 00
--	---------

Je demande l'état de la dépense.

2 centimes fonds Comm. pour concourir à la construction du dépôt de mendicité du Département	237, 16
--	---------

Totaux	<u>843, 06</u>
------------------	----------------

Contingent de la Commune demande les frais de l'établissement de ce dépôt.

Récapitulation générale.

Restant disponible après les dépenses ordinaires	1.026, 74
--	-----------

Dépenses extraordinaires	843, 06
------------------------------------	---------

Différence: en déficit	
en excédant	183, 68

Signé

N. Pagliarucci Maire,
Orehaunig adjoint
Thadeus Joseck,
membre du Conseil Municipal
Charles Florian,
membre du Conseil Municipal.

(Proračun je bil pregledan od intendanta Kranjske 20. jun. 1812, od gen. intendanta 24. jun. 1812, odobren od Državnega sveta v Parizu 11. jan. 1813.)

71 Instruction relatif à la formation des budgets des communes de l'Illyrie pour l'année 1812 od 15. nov. 1811 (F 3 franc. spisov lj. dež. arh.)

72 O Ignaciju Škarji (r. 1760 v Šmihelu pri Novem mestu, lastnik gradiča Prevale, mestni sindik, v francoski dobi mirovni sodnik kranjskega kantona — ne župan, kakor trdi Dimitz IV. 330, — umrl 1837 v Kranju), prim. Koblarjevo gradivo in Instrumentenbücher der Stadtkammeramtsgült Krainburg II., III. v reg. sreskega sod. v Kranju.

73 Prim. koncept v ZAK, prošnjo med Zellijevo korespondenco v DBL.

74 Pagliaruzzi očita Slugi pozneje v pismu z dne 1. dec. 1813. ZAK.

75 Prim. prevod dekreta o cerkvenih fabriških svetih z dne 30. dec. 1809 v ZAK in Vošnjak, Ustava in uprava ilir. dežel, 240 sl.; o cerkv. fabr. svetih iz cerkv. pr. stal. glej Kušej, Cerkv. pravo kat. C.², 553.

76 O kranjskem cerkv. fabr. svetu prim. spise od 13., 15. marca, 2., 7. aprila 1813 v ZAK.

77 O popravilu župnišča prim. spise od 28. febr. 1812, 10. marca 1815 v ZAK.

78 Zelli Dagařinu 26. okt. 1811, delov. št. 1203 v DBL; prim. izvršilno naredbo k čl. 129 organiz. dekreta od 12. nov. 1811 v *Télégraphe Officiel* št. 2 od 1. jan. 1812 v DBL.

79 Za zgod. franc. primarne šole v Kranju glej dopise: 1. nov. 1811, 20. in 26. jan. 1812 med Zellijevu korespondenco in v delov. št. 1415 DBL; Slugovo poročilo od 28. apr. in 23. maja 1814 v ŽAK.

80 Prim. dopis Sluge okrožnemu uradu 2. dec. 1814 v ŽAK.

81 Vošnjak B., Ustava in uprava ilir. dežel, 147 in Pivec-Stelè, *Vie économique* . . . , 16.

82 Pagliaruzzi Zelliju 28. nov. 1812 v DBL; Sluga intendantu Codelliju 11. marca 1814 v ŽAK.

83 Zelli Pagliaruzziju 9. dec. 1812. v Z. delov. št. 1716 DBL.

84 O Fr. Tercyju prim. Kos M., *Télégraphe Officiel* in njegove izdaje, GMS VII., VIII. (1926-27), 7. Ob odhodu je pustil v župnišču drobec korespondenčnega zvezka (v ŽAK) in nekaj knjig (v Slugovi knjižnici), n. pr. *Almanach impérial pour l'année 1813*, *Vodnikovo Pismenost* (1811) z opombo: ce livre m'a donné Mr le professeur Supan Jacques. V ŽAK prim. tudi priporočilno pismo škofa Kaučiča za subdelegata z dne 12. apr. 1813. Bella »directeur de l'administration des domaines«, o njem glej Pivec-Stelè, *Vie économique*, 95, 245.

85 Pagliaruzzi Slugi 1. dec. 1813 v ŽAK. Prim. istotam spis z 29. nov. 1814.

86 Prim. Sluga škof. ordin. dne 3. maja 1814. O tem starem francoskem narodnem običaju prim. Aškerc v Slovanu 1909, 194 in Tavzes, Slovenski preporod, 17.

87 Glej dopis konzistorija Slugi z dne 23. nov. 1813 v ŽAK.

88 Prim. spise v ŽAK: od 8. nov. 1. (dvoje pisem), 2., 3., 5., 9. in 14. dec. 1813. župnikove besede so iz pisma z dne 2. dec. 1813.

89 O gradbi šolskega poslopja prim. spise v ŽAK: od 9. apr., 23. maja 1814, 10. apr., 28. maja 1816., 22. jul. 1818.

90 *Raccolta di diverse orazioni tradotte per la prima volta in Italiano da una quinta edizione tedesca stampata in Clagenfurt, Padova 1824.*

91 Costa, *Die Sprachenfrage in Illyrien*, BK 1861, 67-68, Pivec-Stelè, *Vie économique*, 339; Tavzes, Slovenski preporod 44 sl., Kidrič, Dobrovský in slovenski preporod, 107.

I.

Profesorski zbor.

a) Odšli so:

- 1 Novak Fran, honorarni učitelj, s koncem š. leta 1929/30.
- 2 Fabjančič Milan, suplent, na osnovi odloka min. prosv. S. n. br. 28945 od 22. IX. 1930.
- 3 Jezeršek Stanislava, honorarna učiteljica ženskega ročnega dela, dne 1. XII. 1930.

b) Vstopili so:

- 1 Ahlin Franc, suplent realne gimnazije v Banji Luki, premeščen z odlokom S. n. br. 28061 od 18. IX. 1930.
- 2 Bernik Vincenc, suplent realne gimnazije v Plevlju, premeščen z odlokom S. n. br. 28061 od 18. IX. 1930.
- 3 Kuret Nikolaj, postavljen za suplenta z odlokom S. n. br. 22779 od 27. IX. 1930.
- 4 Kuljiš Diva, suplent ženske realne gimnazije v Oseku, dodeljena na službovanje z odlokom S. n. br. 31903 od 2. X. 1930, premeščena v Kranj z odlokom S. n. br. 29135 od 7. X. 1930.
- 5 Ziegler Milan, suplent realne gimnazije v Bihaču, dodeljen zavodu na službovanje, premeščen v Kranj z odlokom S. n. br. 33091 od 11. X. 1930.
- 6 Žužek Josip, katehet osnovne šole v Kranju, postavljen za honorarnega učitelja verouka z odlokom S. n. br. 35437 od 1. XI. 1930.
- 7 Pungartnik Jožef, učitelj risanja na realni gimnaziji v Kočevju, premeščen z odlokom S. n. br. 23196 od 15. XI. 1930.
- 8 Stirn Ana, suplent realne gimnazije v Novem mestu, dodeljena zavodu na službovanje, premeščena v Kranj z odlokom S. n. br. 23200 od 26. XII. 1930.

c) Večje dopuste so imeli:

- 1 Dr. Ambrožič Ivan, bolezenski dopust od 1. IX. 1930. — 28. II. 1931. z odlokom S. n. br. 27839 od 18. IX., študijski dopust od 1. III. — 28. VI. 1931 z odlokom S. n. br. 1784 od 4. II. 1931.
- 2 Dr. Herle Vladimir je prosil za upokojitev.

č) Prof. zbor po stanju koncem šol. l. 1930/31.

- 1 Košnik Ivan, direktor, je poučeval mat. VI₃, skupaj 3 ted. ure.
- 2 Dr. Herle Vladimir, profesor na bolezh. dopustu.
- 3 Dr. Dolar Simon, profesor, je poučeval mat. IIIb₄, VIII₄; fiziko IIIb₂, VIII₃, fil. proped. VII₂, VIII₂, skupaj 17 ted. ur, razrednik IIIb, varuh fizik. zbirke.
- 4 Malnar Josip, profesor, je poučeval slov. IVb₅, nem. IVb₃, VI₃, VII₃, lat. VI₄, skupaj 18 ted. ur, razrednik IVb, varuh nem. dij. knjižnice
- 5 Watzl Franc, profesor, je poučeval ver. Ib₂, IIb₂, IIIb₂, IVb₂, V₂, VI₂, VII₂, VIII₂, skupaj 16 ted. ur, do 4. marca tudi ver. Ia₂ in IIa₂; do 20. XI. 30. še ver. Ic₂, IIIa₂ in IVa₂; razrednik VI., ekshortator.
- 6 Stopar Franc, profesor, je poučeval nem. VIII₄, zemljep. VIII₂, zgod. IVa₃, IVb₃, VI₃, VIII₃, skupaj 18 ted. ur, razrednik VIII, varuh zemljep. zbirke.
- 7 Kmet Mirko, profesor, je poučeval slov. Ic₅, nem. IIIb₃, V₃, lat. V₄, VII₃, skupaj 18 ted. ur, razrednik V, varuh učit. knjižnice, poslovodja.
- 8 Ivančič Adolf, profesor, je poučeval slov. Ia₅, IIa₅, V₄, VII₄, zgod. IIa₂, skupaj 20 ted. ur, razrednik IIa.
- 9 Dr. Kuščer Ljudevit, profesor, z odlokom prosv. min. Sn. br. 26.336 od 9. sept. 1930 dodeljen na službovanje zoološkemu inštitutu univerze v Ljubljani.
- 10 Dr. Žontar Josip, profesor, je poučeval zemljepis IVa₂, VII₂, zgod. IIIa₃, IIIb₃, V₃, VII₃, skupaj 15 ted. ur; razrednik VII.
- 11 Korbar Fran, profesor, je poučeval slov. Ib₅, IIIb₄, IVa₅, lat. VIII₃, zgod. IIb₂, skupaj 19 ted. ur, razrednik Ib, varuh podporne zaloge knjig, nadzornik Podmladka rdečega križa.
- 12 Dr. Ambrožič Ivan, profesor, na študijskem dopustu.
- 13 Kuntić Pavel, profesor, je poučeval srbohrv. Ia₂, Ib₂, Ic₂, IIa₂, IIb₂, IIIa₂, IIIb₂, IVa₂, IVb₂, skupaj 18 tedenskih ur.
- 14 Kolar Ivan, profesor, je poučeval slov. IIIa₄, VI₄, VIII₅, nem. IIIa₃, IVa₃, skupaj 19 ted. ur, razrednik IIIa, varuh sloven. dij. knjižnice, nadzornik Prosvetne dijaške družine.
- 15 Plut Štefan, profesor, je poučeval mat. IIb₁, IIIa⁴, prirodo. IIa₃, IIb₃, VII₂, higijeno IIIa₁, VII₁, skupaj 18 ted. ur, razrednik IIb, varuh prirodo. pisne zbirke.
- 16 Planina Franc, profesor, je poučeval zemljep. Ic₂, IIIa₂, IIIb₂, IVb₂, V₂, VI₂, prirodo. Ic₃, V₂, higij. IIIb₁, skupaj 18 ted. ur, razrednik Ic, nadzornik skavlov.
- 17 Planina Marija, učiteljica veščin, je poučevala do 15. januarja 1931. ris. Ia₂, Ib₂, Ic₂, IIa₂, IIb₂, IIIa₂, IIIb₂, IVa₂, IVb₂, V₂, VI, skupaj 21 ted. ur; od 16. jan. 1931 pa žen. roč. dela v Ic₂, IIb₂, IIIb₂, skupaj 6 tedenskih ur.
- 18 Pungartnik Jože, učitelj risanja, je poučeval od 16. januarja 1931 dalje ris. Ia₂, Ib₂, Ic₂, IIa₂, IIb₂, IIIa₂, IIIb₂, IVa₂, IVb₂, V₂, VI₁, skupaj 21 teden. ur, varuh risarske zbirke.
- 19 Žagar Otokar, učitelj telovadbe, je poučeval telovadbo dečkov Ia₂, Ib₂, IIa₂, IIb, IIIb₂, IIIc₂, IVa₂, V₂, VI₁; deklec Ic₂, IIb₂, IIIb₂, IVb₂, V—VI₁, skupaj 24 teden. ur, varuh telovadnega orodja.

- 20 **Merčun Alojzij**, profesor, je poučeval zemljep. Ia₂, Ib₂, IIa₂, IIb₂, prirod. Ia₃, Ib₃, VI₃, higij. VI₁ skupaj 18 ted. ur, razrednik Ia, varuh botaničnega vrta, nadzornik podružn. Fer. saveza.
- 21 **Švikaršič Zdravko**, suplent glasbe, je poučeval pelje Ia₂, Ib₂, Ic₂, IIa₂, IIb₂, zborovo pelje τ in orkester τ, skupaj 20 tedenskih ur, varuh zbirke za pelje, regens chori.
- 22 **Ziegler Milan**, suplent, je poučeval matem. Ib₄, IIa₁, IVb₃, V₃, skupaj 14 tedenskih ur.
- 23 **Ahlin Franc**, suplent, je poučeval mat. Ia₁, IVa₃, VII₁, fiz. VII₃, skupaj 14 tedenskih ur, razrednik IVa.
- 24 **Stirn Ana**, suplent, je poučevala slov. IIb₅, franc. IIb₃, IIIb₃, IVb₃, skupaj 14 tedenskih ur.
- 25 **Bernik Vincenc**, suplent, je poučeval mat. Ic₁, fiz. IIIa₂, kem. IVa₃, IVb₃, higij. IVa₁, IVb₁, skupaj 14 tedenskih ur, varuh zbirke za kemijo.
- 26 **Kuljiš Diva**, suplent, je poučevala franc. Ib₃, Ic₃, IIa₃, IIIa₃, IVa₃, skupaj 15 tedenskih ur.
- 27 **Kuret Nikolaj**, suplent, je poučeval franc. Ia₃, V₃, VI₃, VII₃, VIII₃, skupaj 15 tedenskih ur, varuh franc. dij. knjižnice, nadzornik planink.
- 28 **Žužek Josip**, honorarni učitelj, je poučeval od 20. novembra 1930 ver. Ic₂, IIIa₂, IVa₂, od 4. marca 1931 dalje še ver. Ia₂, IIa₂, skupaj 10 ted. ur.

Služitelja:

Leber Albin, stalni šolski sluga,
Semen Jožef, šolski sluga-dnevničar.

II.

Letopis zavoda

1) Popravni izpiti koncem lanskega š. leta v jesenskem terminu:

a) Redni učenci.

I a. Izpit so položili: Falle Mirko, Fischer Anton, Kern Ivan, Nedog Josip, Pogačnik Ludvig, Strgar Franc, Štiglic Franc, Zirkelbach Milogoj.

I b. Izpit so položili: Bajželj Vincenc, Benedik Marija, Javor Vladimir, Jelenc Valentin, Kne Peter, Pernuš Štefanija. Nista položila izpita: Mandelj Hedvika, Mertelj Marija.

II a. Izpit so položili: Erlah Andrej, Osterman Viktor, Plestenjak Andrej. Ni položil izpita: Peršič Friderik.

II b. Izpit so položili: Česen Marko, Matajč Danica, Rebolj Lidija, Rušič Justina, Sitar Ivan. Nista položila izpita: Avsenik Franc, Malec Anton.

III a. Izpit so položili: Bakovnik Ivan, Nedog Stanislav, Rozman Viktor, Slavec Ivan, Vrhovec Ivan. Se ni prijavil k izpitu: Gorjanc Ivan.

III b. Izpit je položila: Golob Uršula.

IV a. Izpit sta položila: Jerič Ivan, Zarnik Vladiboj. Nista položila izpita: Demšar Karol, Kulović Albert.

IV b. Izpit so položili: Grašič Gabrijela, Perfeta Zofija, Stanič Stana. Se niso prijavili: Ažman Dušomila, Kokl Ljudmila, Kump Hilda.

V. Izpit so položili: Anderwald Beno, Lavička Zdenek, Marenčič Ivan, Štempihar Franc, Ni položil izpita: Bobnar Ivan, Ješe Pavel, Marenčič Rajko, Mertelj Emil, Negro Karl. Se ni prijavil: Berčič Stanislav.

VI. Izpit so položili: Eržen Josip, Macher Rado. Izpita niso položili: Novak Franc, Praprotnik Jožef, Rooss Marjan. Se ni prijavila: Mihelič Mara.

VII. Izpit so položili: Malovrh Franc, Robljek Vilma, Turk Vanda.

VIII. Izpit so položili: Stopar Bogomir, Veber Rudolf, Velušček Ciril, Žibert Alojzij. Ni položil izpita: Benedik Stanislav.

b) Privatni učenci:

Izpit so položili: I. r. Tomše Ljudmila. III. r. Zweibrod Matija. V. r. Bervar Franc. Ni položil izpita: VIII. r. Rus Bogomir.

Dopolnilni izpiti v smislu odloka S. n. br. 22948 od 25. VII. 30.

Izpit so položili za III. razred, Ferčej Josip, Wimmer Rafaela, IV. razred, Primožič Gerhart, Primožič Ivan, Stuller Klavdij in Zabukovec Bogomila.

2) Nižji tečajni izpit so položili:

a) Iz vseh predmetov: Jerič Ivan, Zarnik Vladiboj, Perfeta Zofija in Stanič Stanislava.

b) Popravni izpit: Kompare Viktor, Soklič Demeter in Šarc Franc.

3) Višji tečajni izpit so položili:

a) Iz vseh predmetov: Stopar Bogomir, Veber Rudolf, Velušček Ciril in Žibert Alojzij.

b) Popravni izpit: Grčman Stanislav, Strehovec Bogomir in Zupan Stanislav.

4) Drugi važnejši dogodki:

Od 11.—13. septembra se je vršilo vpisovanje za šolsko leto 1930/31.

Dne 15. septembra je bila otvoritvena služba božja.

Dne 26. septembra popoldne je bila šolska spoved, dne 27. sept. dop. pa šolsko obhajilo.

Dne 9. novembra se je zavod korporativno udeležil slovesnega sprejema predsednika vlade g. generala Petra Živkovića.

Dne 11. novembra o priliki odkritja spomenika zahvalnosti Franciji v Beogradu je priredil zavod ob 8. uri šolsko proslavo v telovadnici. Suplent Kuret Nikolaj je imel učinkujoč govor o zvezah in slikah med Francijo in Jugoslavijo, na to pa prof. Kolar Ivan o pacizmu in pomenu Društva narodov. Ob 11. uri je vse dijaštvo v svojih razredih vstalo in prebilo v molku 2 minuti, spominjajoč se žrtv svetovne vojne.

Dan 1. december, praznik narodnega Ujedinjenja, je praznoval zavod v svoji kapeli s službo božjo in zahvalno pesmijo, nato pa s šolsko proslavo v telovadnici. Govoril je suplent Kuret Nikolaj o slovanski orijentaciji. Dijaški orkester je nastopil s tremi točkami, mešani zbor z dvema točkama in državno himno.

Dne 2. decembra se je zaključilo 1. trimesečje.

Dne 17. decembra je zavod praznoval rojstni dan Nj. Velič. kralja s službo božjo v gimn. kapeli, kjer se je po opravljenih molitvah pela zahvalna pesem in državna himna.

Od 23. decembra 1930 do 15. januarja 1931 so trajale božične počitnice.

Na praznik sv. Save, dne 27. januarja se je vršila šolska proslava z govorom prof. Kunlića Pavla o kulturno politični važnosti sv. Save za Srbijo in Jugoslavijo. Mladinski pevski zbor je zapel himno sv. Save. Mešani dij. zbor je nastopil z dvema pevskega točkama, dijaški orkester z dvema točkama in sedmošolec Špicar Bojan je recitiral Poslanico sv. Save iz Jerusalima Spiridionu.

Dne 4. februarja se je vršila Strossmayerjeva proslava v gimn. telovadnici. Govoril je suplent Bernik Vincenc o Strossmayerju kot poborniku za združenje južnih Slovanov. Mladinski pevski zbor je zapel 2 pesmi. Dijaški orkester je igral Šidakovo kilico „srpskih pjesma“. Dijaški mešani zbor je nastopil z dvema pesmima in drž. himno, dijaka Valenčič Ivan in Bakovnik Ivan pa z deklamacijami.

Dne 9. februarja so se vršila predavanja o pomenu Rdečega križa.

Dne 22. februarja je imel član in režiser Narodnega gledališča v Ljubljani g. Skrbinšek Milan predavanje o umetnosti deklamovanja.

2. marca je bil sklep 2. trimesečja.

Dne 21. marca je bila šolska spoved, dne 22. pa šolsko obhajilo.

Od 2.—15. aprila so trajale velikonočne počitnice.

30. april je bil spominski dan Zrinskega in Frankopana.

Dne 2. maja je priredil dijaški orkester koncert po sporedu, ki ga je odobrilo prosvetno min.

Dne 28. maja je bil dan majskih izletov. Pri najugodnejšem vremenu so priredili vsi razredi pod vodstvom svojih razrednikov celodnevne poučne izlete v razne kraje ožje domovine.

Dne 30. maja se je končal pouk za VIII. razr.

Dne 5. in 6. junija so opravili učenci šolsko spoved in prejeli sv. obhajilo.

Dne 5. junija se je končal pouk za IV. razred, a dne 10. tudi za ostale razrede.

Od 8.—13. junija so se vršili višji tečajni izpiti.

Od 15.—19. junija so se vršili nižji tečajni izpiti.

Od 15.—20. junija so se vršili privatni izpiti.

Šolsko leto se je zaključilo na slovesen način na Vidov dan z običajno šolsko proslavo.

Po proslavi so prejeli učenci letna izpričevala. Nato se je otvorila razstava dijaških izdelkov, ki je bila za občinstvo odprta dne 28. in 29. junija.

Letošnje leto je pomembno v zgodovini kranjske gimnazije. Poteklo je 121 let, odkar so ustanovili Francozje gimnazijo v Kranju, 70 let, odkar je bila ustanovljena nižja gimnazija v Kranju, in 30 let, odkar se je vršila na zavodu prva matura.

Učni načrt.

V tekočem šolskem letu se je poučevalo v vseh razredih po učnem načrtu, kakor je bil predpisan za realne gimnazije z odloki ministrstva prosvete S. n. br. 28311 od 12. IX. 1930., S. n. br. 28312 od 12. IX. 1930., S. n. br. 29571 od 18. IX. 1930. in S. n. br. 31781 od 2. X. 1930.

Predmet		Število teden. ur v razredu							
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Naučni predmeti	Verouk	2	2	2	2	2	2	2	2
	Slovenščina, v višjih razred. s srbohrv. književnostjo	5	5	4	5	4	4	4	5
	Srbohrvaščina	2	2	2	2	.	.	.	.
	Francoščina	3	3	3	3	3	3	3	3
	Nemščina	.	.	3	3	3	3	3	4
	Latinščina	.	.	.	.	4	4	3	3
	Zgodovina	.	2	3	3	3	3	3	3
	Zemljepis	2	2	2	2	2	2	1	2
	Prirodopis	3	3	.	.	2	3	2	.
	Kemija	.	.	.	3	.	.	.	.
	Fizika	.	.	2	.	.	.	3	3
	Matematika	4	4	4	4	3	3	4	4
	Filozof. propedeutika	.	.	.	.	.	.	2	2
	Higijena	.	.	1	1	.	1	1	.
Veščine	Risanje	2	2	2	2	2	1	.	.
	Petje	2	2	.	.	.	.	.	.
	Telovadba	2	2	2	2	2	1	.	.
Skupaj . . .		27	29	30	31	30	30	31	31
Žensko ročno delo za učenke		2	2	2	.	.	.	.	.

III.

Seznam

učnih in pomožnih knjig v šolskem letu 1930/31.

Verouk.

I. r.	Katoliški katekizem; Stroj, Liturgika.
II. r.	kakor v I. razredu.
III. r.	Stroj, Liturgika.
IV. r.	Levičnik, Zgodovina razodetja božjega v stari zavezi.
V. r.	Levičnik, Zgodbe sv. pisma nove zaveze.
VI. r.	Svetina, Katoliški verouk za viš. r. I. knj.
VII. r.	Pečjak, Katoliški verouk za viš. r. II. knj.
VIII. r.	Pečjak, Katoliški verouk za viš. r. III. knj.
	Medved, Zgodovina Katoliške cerkve.

Slovenščina.

I. - VIII. r.	Breznik, Slovenska slovnica, 3. izdaja.
I. - VIII. r.	Breznik, Slovenski pravopis (pom. knjiga).
I. r.	Wester, Slovenska čitanka I.
II. r.	" " " II.
III. r.	" " " III.
IV. r.	" " " IV.
V. r.	Grafenauer, Slovenska čitanka za V. raz.
VI. r.	" " " za VI. raz.
VII. r.	" " " za VII. raz.
VIII. r.	" " " za VIII. raz.
VI. - VIII. r.	Grafenauer, Kratka zgod. slov. slovstva (pom. knj.)

Srbohrvaščina.

I. - IV. r.	Marelić, Hrvatska ili srpska gramatika
I. r.	M. Rupel, Srbskohrvatska vadbica I.
II. - IV. r.	S. Raić, Srbskohrvatska čitanka.

Francoščina.

I. - II. r.	Sturm, Francoska vadbica I. del, 2. izd.
III. r.	" " " II. del.
IV. r.	" " " II. in III. del.
V. r.	" " " III. in IV. del.
VI. r.	" " " IV. del.
VII - VIII. r.	Dr. J. Adamović, Francoska čitanka za višje razrede.
	Sturm : La grammaire française.

Nemščina.

III. - IV. r.	Bezjak, Nemška vadbica I. del.
V. r.	" " " I. in II. del.
VI. r.	" " " II. del.
VII. r.	Pinler Robert, Njemačka čitanka za VII. r.
VIII. r.	" " " za VIII. r.
V - VIII. r.	Dr. F. Bradač, Nemško slovenski slovar (pomožna knjiga)

Latinsščina.

V. - VIII. r.	Pipenbacher, Latinska slovnica 3. izdaja.
V. r.	Pipenbacher, Latinska vadbica I. del.
VI. r.	" " " II. del.
VII - VIII. r.	Čobič, Latinska čitanka za višje razrede.
	Bradač, Latinsko-slovenski slovar (pomožna knjiga).

Zemljepis.

I. - VIII. r.	Šenoa, Atlas.
I. r.	Pajk-Kržišnik, Zemljepis I. del. 3. izd.
II. in III. r.	" " " II. del.
	Kržišnik, Zemljepis III. del.
IV. r.	Melik, Zemljepis Srbov, Hrvatov in Slovencev
V. in VI. r.	Dra. M. Geistbecka, Astronomijska i fizička geografija za višje razrede sred. šol.
VIII. r.	Jugoslavija (pom. knj.)

Zgodovina.

- I. r. Bučar, Zgodovina starega veka.
II. r. Melik-Orožen, Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slov. za nižje razrede sr. šol. I.
IV. r. Melik-Orožen, Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slov. za nižje razrede sr. šol. II.
V. r. M. Pirc, Zgod. starega veka za viš. razrede sr. šol.
VI. r. Bučar, Zgod. srednjega veka za viš. razrede sr. šol.
VII. r. Komatar-Capuder, Zgod. novega veka za viš. r. sr. šol.
VIII. r. Melik, Zgod. Srbov, Hrvatov in Slovencev.
III. IV. in VIII. r. Zavrl, Kratka zgod. razvoja Kralj. S. H. S.
II. - VII. r. St. Stanojević, Historični atlas.

Fizika in kemija.

- III. r. Kunc, Fizika za niž. razrede sred. šol.
IV. r. Prezelj, Kemija in mineralogija za IV. razred.
VII - V II. r. Reisner, Fizika za viš. razrede sred. šol.

Matematika.

- I. - III. r. Kunc, Aritmetika.
I. - III. r. Mazi, Geometrija, 3. izdaja.
IV. in V. r. Matek, Aritmetika in Algebra za IV. in V. r.
IV. in V. r. Matek-Mazi, Geometrija za IV. in V. raz.
VI - VIII. r. Matek-Zupančič, Aritmetika za VI.-VIII. r.
Matek-Zupančič, Geometrija.
Sodnik, Logaritmi.

Prirodopis.

- I. in II. r. Verbič-Vales, Prirodopis živalstva.
Kapus, Prirodopis rastlinstva.
V. r. Bevk, Botanika za viš. razrede sred. šol.
VI. r. Poljanec, Prirodopis živalstva za viš. raz. srednjih šol.
VII. r. Dolžan, Mineralogija in geologija.
Higijena: dr. A. Homan, Somatologija in higijena.

Filozofska propedeutika.

- VII. r. dr. Veber, Očrt psihologije.
VIII. r. dr. Oswald, Logika.

Petje.

- I. in II. r. Bajuk, Pevska šola.

IV.

a) Slovenske naloge.

I. a razred.

- 1 Martin Krpan. (Po narekovanju).
- 2 Hlapček. (Po narekovanju).
- 3 Sirotka-Kraljica (Obnova).

- 4 Naš vrt.
- 5 Moj letošnji božični večer.
- 6 Moje smuči.
- 7 Kralj Matjaž. (Po Župančičevi pesmi).
- 8 Kako se počulim letos v šoli. (Pismo).
- 9 Za sinom. (Obnova po pesmi).
- 10 Mati.
- 11 Ob čebelnjaku.

Ivančič Adolf

I. b. razred.

- 1 Sekira in drevje. (Diktat.)
- 2 Orel in srna. (Diktat.)
- 3 Cigan. (Po Sardenkovi pesmi.)
- 4 Naša šolska soba. (Opis.)
- 5 O Indiji Koromandiji. (Po lastni zamisli.)
- 6 Oslova senca. (Po Stritarjevi pesmi.)
- 7 Palčki izvolijo siroto za kraljico. (Po C. Golarjevi pesmi pripoveduje palček.)
- 8 Lisica (Opis po naravi.)
- 9 Sam (Po berilu iz čitanke.)
- 10 Prvo leto v gimnaziji. (Pismo.)
- 11 Materina požrtvovalna ljubezen (Ob materinskem dnevu.)

Korbar Fran.

I. c. razred.

- 1 Učeni sin. (Diktat.)
- 2 Orjaki na Ajdnu. (Po pesmi).
- 3 Mrtva kopriva. (Diktat.)
- 4 O kralju Matjažu. (Po čitanki).
- 5 Kako sem prebila božične počitnice?
- 6 a) V „enajsti šoli“.
- 6 b) Sv. Peter kot Bog. (Po izbiri).
- 7 a) Deklica in razbojniki.
- 7 b) Kako je kmet gosi delil.
- 7 c) Kako je Kotarjev Peter kradel krompir. (Po izbiri).
- 8 Zaklad. (Po pesmi).
- 9 a) Laokooni.
- 9 b) Šarec kraljeviča Marka.
- 9 c) Smrt kraljeviča Marka. (Po izbiri).
- 10 a) Legenda o Blejskem jezeru.
- 10 b) Kranjske muhe so pa hude. (Po izbiri).
- 11 Mati. (Ob materinskem dnevu.)

Kmet Mirko.

II. a. razred.

- 1 Ded pripoveduje o čudežu v Rovih (Po Levstiku).
- 2 Vsi sveti na našem pokopališču.
- 3 Tržni dan v Kranju.
- 4 Sv. Miklavž.

- 5 Leonida umre za domovino.
- 6 Kaznovana trdosrčnost. (Po Gregorčiču).
- 7 Naša domovina.
- 8 Kaj mi je pripovedovala lastovka.
- 9 Kako je bilo na zadnjem šolskem izletu.
- 10 Materinska ljubezen.
- 11 „Cvetiči maj prinesel je na zemljo raj“ (Župančič).

Ivančič Adolf.

II. b. razred.

- 1 Spomini na počitnice.
- 2 Na tisto tiho domovanje,
kjer mnogi spé nevzdravno spanje,
kjer kmalu, kmalu dom bo moj
in — tvoj... (Gregorčič.)
- 3 Miklavžev semenj.
- 4 Dražba. (Po Gregorčiču.)
- 5 Sveta noč, božična noč,
prelestna si nam vse noči...
- 6 Rabeljsko jezero. (Po Gregorčiču.)
- 7 Babica pripoveduje...
- 8 Aj, prišla je znova
v deželo pomlád. (Gregorčič.)
- 9 Voščilo očetu za god. (V obliki pisma.)
- 10 Rada. (Po Pagl. — Krilanovi pesmi.)
- 11 Mati (Ob materinskem dnevu.)

Stirn Anica

III. a. razred.

- 1 a) Mejnik (Po Aškercu).
- b) Mater je zatajil (Po Cankarju).
- 2 Naše domače pokopališče (Opis).
- 3 Ob sklepu 1. tromesečja.
- 4 Boj v Ajdovskem gradu.
- 5 Tri tedne božičnih počitnic.
- 6 a) Godčeva balada (Aškerc).
- b) Mutec Osojski (Aškerc).
- 7 a) Janičar (Aškerc).
- b) Na pustni torek (Običaji).
- 8 a) Vilovčeva smrt (A. Medved).
- b) Čaša nesmrtnosti (Aškerc).
- 9 Kmetovo pomladansko delo.
- 10 O materi (Po naredbi prosv. mín.).
- 11 Naši lelošnji izleti.

Kolar Ivan.

III. b. razred.

- 1 Ne jemlji, kar ni tvojega! (Po Aškerčevi pesmi „Mejnik“).
- 2 Poplava. (Opis).
- 3 Kako si sladka, svoboda! (Po Aškerčevi pesmi „Najlepši dan“).

- 4 Slovanska apostola. (Po Jos. Grudnu).
 - 5 Na vaškem klancu pozimi. (Slika).
 - 6 Vodnikova mladost.
 - 7 Boj alkoholu.
 - 8 Pomlad prihaja. (Pismo).
 - 9 Čaša nesmrtnosti. (Po Aškerčevi pesmi).
 - 10 Naša prva letošnja ekskurzija.
 - 11 Materina požrtvovalna ljubezen. (Ob materinskem dnevu).
- Korbar Fran.

IV. a. razred.

- 1 Morje, sinje morje!
Ribič srečen ni,
kadar te ne vidi... (A. Aškerc).
 - 2 Najlepši dan mojih počitnic.
 - 3 Kaj more rodoljub storiti za mir.
 - 4 Običaji naše družine na sv. večer.
 - 5 Moj najljubši sport.
 - 6 Ni vse zlato, kar se svetli. (Pregovor).
 - 7 Kot orel čuva dom in rod,
tako svoj dom in rod nezgod
braniti čemo mi. (S. Gregorčič).
 - 8 Velika noč v naravi.
 - 9 Izprehod v kranjsko okolico. (Pismo).
 - 10 Slovo od nižje gimnazije. (Spomini).
 - 11 O materi. (Ob materinskem dnevu).
- Korbar Fran.

IV. b. razred.

- 1 Moje počitnice.
 - 2 Korist pešpotovanja.
 - 3 Kako in čemu gojimo cvetlice.
 - 4 Kako se veselimo božičnih počitnic.
 - 5 Kaj je bilo vzrok kmečkih uporov na Slovenskem.
 - 6 Pričetek narodne zavesti pri Slovencih in Hrvatih.
 - 7 Pomen svetlobe.
 - 8 Uspehi revolucije l. 1848. za kmetiški stan.
 - 9 Kako praznujejo v mojem rojstnem kraju veliko noč.
 - 10 Naša ekskurzija v Tržič.
 - 11 Binkošti.
- Malnar Josip.

b) Srbskohrvatsko-slovenske naloge.

V. razred.

- 1 Ko odpada listje. (Jesenska slika).
- 2 Kaj more pravi rodoljub storiti za mir.
- 3 V čem se razlikuje pripovedka od pravljice?
- 4 Domača naloga po svobodni izbiri.
- 5 Kako si predstavljamo postanek narodne epike. (V cirilici).

- 6 Upanje hodi pred nami od rojstva, da gremo s sveta.
- 7 a) Vslajenje.
- b) Večer. (V cirilici).
- 8 Letošnje govorne vaje. (Pismo prijatelju).

Ivančič Adolf.

VI. razred.

- 1 Karakterizacija oseb v Shakespearejevi tragediji:
 - a) Cezar.
 - b) Brut.
- 2 Kaj naj stori rodoljub za mir. (Po naredbi prosv. min.).
- 3 Kulturni pomen slovenske reformacije.
- 4 Sonetje nesreče. (Prešeren).
- 5 Čapek: R. U. R. (Po dijaški vprizoritvi drame).
- 6 a) Реална гимназија ин възроја.
- b) Звон.
- 7 a) Oljki (Gregorčič).
- b) Govorne vaje (Razprava).
- 8 a) Јурчич, Домен.
- b) Врховец — Прегел, П. П. Главар.
- 9 O materi. (Po naredbi prosv. min.).
- 10 a) Župančičeva „Veronika Deseniška“.
- b) Vrhnika.

Kolar Ivan.

VII. razred.

- 1 „Svela si, zemlja, in blagor mu, komur plodiš.“ (Župančič).
- 2 Kaj more rodoljub storiti za mir.
- 3 Črlomirova izpreobrnitev.
- 4 Vzgojni pomen naših narodnih praznikov.
- 5 Вуков помен за српство.
- 6 Okus časa in njegove zmole. (Ob problemu Prešeren — Koseski)
- 7 Моји втиси з обиска в товарни.
- 8 Počitnice. (Pismo mlajšemu prijatelju).

Ivančič Adolf.

VIII. razred.

- 1 a) Simon Gregorčič.
- b) Stritarjev „Zvon“ in „Ljubljanski Zvon“.
- c) Zorin (Stritar).
- 2 O vojni in miru (Po naredbi prosv. min.).
- 3 Jurčič, Sosedov sin:
 - a) značaji kmetov;
 - b) ženski značaji.
- 4 a) Ob sklepu starega leta (Maturantovo razmišljanje).
- b) Prosta naloga (Večina je izbrala literarno snov).
- 5 a) Umetnost in lepota.
- b) Iz svetovne književnosti (Svobodna izbira).
- 6 a) Спомин (Разправа).
- b) Дијак ин јавност. (Dve uri).

- 7 Pesniki stvaritelji narodove kulture.
- 8 a) Мохорјева дружба.
 b) Словенска Матица.
 c) Водникова дружба.
- 9 О матери (Po naredbi prosv. ministra)
- 10 a) Kritika v naši književnosti.
 b) „Narod vas bo preskušal!“
 „Zvite strune brez glasu!
 Prazni, počeni vrči!
 Vino zavrelica!“ (Župančič).
 c) Instruktor (črtica).

Kolar Ivan.

V.

Poročilo o delovanju šolskih organizacij.

Prosветna družina.

Nadzornik prof. Kolar Ivan.

Med organizacijami na gimnaziji je razvila najvidnejše delovanje „Prosветna družina“, ki se je ustanovila ob pričetku šolskega leta na pobudo osmošolcev, da razgiba naše dijaštvo v višjih razredih. Prvi predsednik je bil T. Šifrer. S pomočjo g. prof. N. Kureta je organizacija pripravila za oder moderno dramo češkega pisatelja K. Čapka „R. U. R.“ (Rossums Universal Robots). Kljub veliki modernosti in kozmopolitizmu je drama ugajala. Družina je gostovala z njo tudi v Škofji Loki. Denarni uspeh je bil zadovoljiv. Čisti dobiček se je porabil za dijaške knjižnice. Družina je imela 5 sestankov, na katerih so se skušali člani seznaniti z osnovami dramatike in glasbe ter dobiti nekoliko pogleda v rusko literaturo in v novejšo slovensko. (Poroča Šifrer iz VIII. r.)

Podmladek Rdečega križa.

Nadzornik: prof. France Korbar.

Podmladek je imel v tem letu 240 članov, k' so imeli 11 razrednih odborov. Ti so izmed sebe izvolili zavodski odbor.

Posebno so se zanimali za Podmladek učenci in učenke nižje gimnazije, ki so pod vodstvom svojih odborov prirejali sestanke. Na teh so drug drugega vzpodbujali k treznosti, budili ljubezen do domovine in bližnjega, deklamirali pesmi. Dopisovali so si tudi s člani drugih zavodov. Požrtvovalno so plačevali mesečne, oziroma letne prispevke.

Višješolce (ke) je stalo mnogo truda, da so vprizorili Čapkovo dramo R. U. R. Igrali so jo na 2 odrih v Kranju z velikim moralnim uspehom in gostovali v Škofji Loki.

Ferijalni savez.

Nadzornik prof. Merčun Alojzij.

XIV. Podružnica F. S. na tukajšnji gimn. šteje letošnje šolsko leto 90 članov, torej 22 članov več kakor lani. Vpisanih je 64 učencev, 14 učenek z gimnazije in 12 učencev drž. tekstilne šole. Tudi v letošnjih počitnicah bo na gimnaziji zavetišče z 10 posteljami, dalje ima odbor na razpolago hrano pri 64 družinah in 25 prenočišč, 5 članov pa je plačalo ekvivalent. Člani so večinoma učenci višjih razredov.

Dne 7. XII. 30. je bil občni zbor, na katerem je bil izvoljen stari odbor z majhnimi izpremembami. Odborovih sej je bilo 6. Tajnik je prejel 13 in oddal 4 dopise. V blagajni je 33.50 Din imovine, Od občnega zbora dalje je bilo 3258.— Din aktiva in 3224.50 Din pasiva. Inventar podružnice je vreden ca 2400 Din.

Triglavski steg skavtov.

Nadzornik in starešina profesor Francè Planina.

V tem letu se je ločilo delovanje izvidnikov in planink. Planinke so 22. novembra ustanovile svoj lastni steg. Triglavski steg izvidnikov se je pa na izredni skupščini 14. februarja upravno popolnoma preosnoval. Prejšnje čete so se združile v eno četo. Od vodov so se ohranili trije: Panther, Tiger in Viharnik. Ker sta brata osmošolca — Samotni jelen in Veliki hrast — odložila funkcije, se je tudi stegov svet predrugačil. Sestavljajo ga: starešina prof. Planina, stegovodja Hudovernik Ciril VI., namestnik njegov Anderwald Beno VI., tajnik Malovrh Vinko V., blagajnik Osterman Jože V., trgovec in gospodar Slapar Bogomir V., knjižničar in arhivar Košar Ludovik IVA. Na koncu šol. leta ima steg 34 članov. Skupščini sta bili dve: redna in izredna. Stegov svet je imel 8 sej. Stegovih sestankov je bilo 6, izleta 2: 2. maja iz Škofje Loke čez Osovnik, Kozjek na Grmado in Sv. Katarino ter v Medvode, 14. maja pa v Turkovo jamo nad Podnartom in mimo slapa Nemiljščice skozi Besnico domov.

Meseca junija se je vršila taborna zabava s slovesno obljubo. Vodi so imeli skupno 17 sestankov in 14 izletov. 22. novembra je predaval župni starešina g. ravnatelj Kunaver v dvorani Ljudskega doma o življenju skavtov (s skioptičnimi slikami). Steg je nameraval prirediti akademijo, seznaniti na ta način meščanstvo s skavtizmom in pridobiti nekoliko podpore za počitniško taborjenje. Ker je pa v mestu že itak dovolj prireditev in bi bil obisk — kot kaže skušnja — prav malenkosten, smo začeli z nabiralno akcijo in zbrali 985.50 Din, za kar se cenjenim meščanom pristrčno zahvaljujemo. Celoletni dohodki znašajo 1611.50 Din, izdatki 357.— Din. Dopisov smo prejeli 30, odposlali 12. Stegovo imetje (totem, ogl. desko, knjižnico in arhiv) smo prenesli v prirodopisni kabinet, 4 šotore in 3 kotle pa hranijo člani. Trgovina izkazuje 127 Din gotovine in 195 Din neizterjanih dolgov. Knjižnica je poslovala vsak torek ob glavni pavzi. V njej je 224 nevezanih leposlovnih knjig ter skavtskih revij in brošur. V počitnicah nameravajo manjši skavti taboriti v Martuljku, starejši pa v Primorju.

Škrjančkov steg planink.

Nadzornik: supl. Niko Kuret.

22. novembra 1930 se je na ustanovni skupščini „Kolo kralja Matježa“ ločilo od „Triglavskega stega izvidnikov in planink“ kot samostojen „Škrjančkov steg“.

Število članic je znašalo od začetka 24, koncem leta pa 28. Steg je bil razdeljen v troje vodov: Srna, Encijan in Lastovka. Steg je priredil tekom leta 7 sestankov in 3 daljše izlete (Martuljek, Babin vrt, Velesovo). Na sestankih so članice same predavale o organizaciji in pomenu skavtizma, deklamirale, pele in se zabavale. Zelo pester program je bil pripravljen za „jurjevanje“, ki pa je radi nepričakovanih ovir moral izostati.

Stegov svet je imel 6 sej, na katerih je razpravljal o potrebah stega in reševal dopise (ki jih je bilo skupaj 28).

V blagajni je 497 Din gotovine. Organizirala se je tudi nabiralna akcija, ki je imela prav lep uspeh. Vrednost stegovega inventarja znaša ca 120 Din.

Sokol Kraljevine Jugoslavije.

Do letošnjega leta je obstojal na zavodu Dijaški oddelek Sokolskega društva v Kranju. Z dopisom št. 212 od 12. IX. 1930 je uprava sokolskega društva v Kranju ukinila Dijaški oddelek in odredila, da ima dijaštvo telovadbo v sokolski telovadnici skupno z drugimi Sokoli.

Sokolske telovadbe se je udeležavalo v tekočem šolskem letu vsega 82 učencev (učenek), in sicer: pri moškem članstvu 11, pri moškem naraščaju 55, pri moški deci 4, pri ženskem naraščaju 5, pri ženski deci 7.

Dijaška kuhinja.

Nadzornik in blagajnik prof. dr. Simon Dolar.

V 37. letu svojega obstoja je dajala Dijaška kuhinja hrano 21 gimnazijcem ter 7 dijakom tekstilne šole v Kranju, in sicer kosilo, večerjo ter hleb kruha za malco. Poleg tega so dobivali podpiranci o ponedeljkih, sredah, petkih in sobotah priboljšek (klobase in sir). Dohodki 38830 Din izdatki: 38500 Din, preostanek: 330 Din.

„Petrov sklad“ se je pomnožil za 40.730 80 Din.

Letošnja kronika Dijaške kuhinje beleži tri občutne zgube v krogu prijateljev in dobrotnikov.

Dne 10. januarja je umrla ga. Marija Jakofčičeva. Bila je skoraj celih 31 let naša, skrbna in požrtvovalna zvesta kuharica.

Dne 19. januarja nas je zapustil za vedno gospod

dr. Edvard Šavnik,

višji okrajni zdravnik v pokoju ter častni meščan kranjskega mesta. 31 let je bil predsednik Dijaške kuhinje, zadnjih 6 let pa njen častni predsednik. Dijaška kuhinja je bila njegov otrok, njegovo negovano in nad vse ljubljeno dete. Še svojo smrt je posvetil veliki ljubezni do dijakov, ko si je okrasil svoj lastni parte s plemenito željo: „Venci se hvaležno odklanjajo v prid D. k.“ Njegov ideal je bil „Dijaški dom“, ki naj bi nudil revnim, a pridnim dijakom streho in hrano. V ta namen je ustanovil: „Sklad Kralja Petra Velikega, Osvoboditelja“. Svoj ideal nam je zapustil kot dragocen testament.

Dne 4. maja nam je neusmiljeno iztrgala Morana dolgoletnega gospodarja „D. k.“ gospoda mag. pharm. Franca Šavnika. Njegovo nesebično in požrtvovalno delo ostane zapisano z neizbrisnimi črkami v zgodovini „D. k.“

Bodi vsem trem lahka zemljica domača ter ohranjen trajen spomin!

1) Učiteljska knjižnica.

Stanje na koncu šolskega leta 1929/30: 3974 zvezkov, Prirastek v šolskem letu 1930/31: R. Badjura, Sto izletov. R. Vrečer, Savinjska dolina. Pirc, Poštni krajevni leksikon za Dravsko banovino in Belokrajino. Etnolog, leto IV., 1. L'Europe Nouvelle 12e Année. Knaflič, Traktat o tisku I. del; Lj. Zvon. 50. letnik. Dom in svet 43. letnik. Popotnik 51. letnik. Rosenberg, Lehrbuch der Physik für die unteren Klassen der Mittelschulen.

„Dr. Skerlić, Istorija nove srpske književnosti. P. Popović, Jugoslovenska književnost. A. Gavrilović, Istorija srpske i hrvatske književnosti. Publikacije Vodnikove družbe. (4 knjige). Cas. XXIV. letnik. Jadranska Straža. VIII. letnik. Koledar Družbe sv. Cirila in Metoda za l. 1931. Dr. Iv. Prijatelj-P. Popović, Slovenačka književnost. B. Popović, Jovan Skerlić kao književni kritičar. J. Skerlić, Srpska književnost u XVIII. veku. St. M. Kuljanin, Staroslovenska gramatika. Matko, Socialno-higijenska borba proti jetiki. Godišnjak sveučilišta kraljevine Jugoslavije u Zagrebu za šk. god. 1924/25—1928/29. Bradač, Postanek in razvoj drame, I. Tragedija. Acta botanika, Vol. V. God. 1930. Jadranska Straža 9. letnik. Ljubljanski Zvon 51. letnik. Sokolski glasnik (1931). Sokol. (1931). Srpski književni glasnik (1931). Fakin, Šolski botanični vrt. (2 izvoda). Dr. L. Čermelj, Ljudska astronomija. Veber, Sv. Avguštin. Publikacije Slovenske Matice za leto 1931. (4 knjige). Poročilo Delavske zbornice za Slovenijo za leti 1929 in 1930. Glasnik Muzejskega društva za Slovenijo, letnik XI. Razprave Znanstvenega društva za humanistične vede v Ljubljani I., II., III., IV., V.,—VI., VII.—IX. v knjiga.

Časopis za slovenski jezik, književnost in zgodovino. IV. in V. letnik. Stanje na koncu šolskega leta 1930/31: 4028 zvezkov.

M. Kmet,
knjižničar.

2) Dijaška knjižnica.

a) slovenske knjige:

Lansko leto je bilo 2.184 zvezkov, prirastka letos 93 zvezkov, vsega skupaj letos 2.277 zvezkov.

Prirastek: Ewald—Holeček, Tiho jezero in druge povesti; — Iz tajnosti prirode; Milčinski F., Tolovaj Malaj; Kozarac J.—Starogorski, Mrtvi kapitali; Badjura R., Sto izletov; Dom in svet l. 1930 in 1931; Lj. Zvon l. 1930 in 1931; Mentor l. 1929/30 in 1930/31; Knaflič VI., Traktat o tisku; „Odmevi“ l. 1930 (1—4); publikacije D. sv. Mohorja (6 zv.); Vodnikova družba (4 zv.); Pregelj Iv., Izbranih spisov 1.—5. zv.; Doyle C.—Levstik VI., Napoleon Bonaparte; Bonsels W.—Levstik VI., Prigode čebelnice Maje; Debevec J., Vzori in boji; Koledar D. sv. Cirila in Metoda za l. 1931; de Foe—Levstik V., Robinson Crusoe; Shakespeare W.—Župančič O., Kar hočete — komedija; Župančič O., Naša beseda; de Amicis—Miklavčič J., Srce; Albreht I.: Ranjena gruda, Paberki iz Roža, Andrej Ternouc, Slutnje, Začarana bukev; Gaboriau E., Akt štev. 113; Arcibašev, Sanin; de Goncourt E. in J., Renée Mauperin; Veber Fr. dr., Estetika; Kolar J., Preporodci; Jekl J., Zvezdice; Bradač Fr., Postanek in razvoj drame 1. del; Wagner R., Gremo v Korotan, Poglejmo v Beneško Slovenijo; Fyleman

R.—Koritnik G., Mavrična Mačka in druge pravljice; Hugo IV., Leto strahote 1793; Mauroic F., Gohavca je poljubila; Svensson J., Prigode malega Nonnija; Timmermans F., Župnik iz cvetočega vinograda; Kunčič Mirko, Za židano voljo; Konstantin Weyer, Usodna preteklost; „Sokolici“ I. 1931; Tagore R.—Levstik V., Dom in svet; Voltaire—Župančič, Kandid ali optimizem; May—Debeljak, Old Surehand (2 dela); Ostenso M.—Koritnik, Klic divjih gosi; de la Fontaine—Hribar J., Basni (2. del); Fedin K., Mesta in leta; Bolhar I., Materi; Krek J. Ev., Izbranih spisov 1.—3. zv.; Dostojevski—Levstik V., Zapiski iz mrtvega doma; Vrchlicky J.—Bradač F., Oporoka lukovškega graščaka; Rus J. dr., Slovenska zemlja; Scoville S.—Holeček P., V samotah pragozda; Maselj—Podlimbarski, Gospodin Franjo (2 izv.); Belo-modra knjižnica, publikacije I. 1930 (4 zv.); Wallace L.—Koritnik, Ben Hur.

Darovali so: profesorji dr. S. Dolar, Fr. Watzl, Št. Plut in I. Kolar à 1 knjigo, š. upraviteljica v. p. J. Miklavčič (1), Šifrer A. iz VIII. r. (1).

b) srbsko-hrvatske knjige.

Lansko leto je bilo 371 zvezkov, letos 446 zvezkov, prirastka 75 zvezkov, in sicer:

Glasnik Podmlatka crvenog krsta I. 1929; P. P. Njegoš: Gorski vijenac; *Matavulj* Simo: Iz raznih krajeva, Sa Jadrana, Car Dukljan, Tri pripovjetke; *Ilić* Vojislav: Zbrano delo (2 zv.), Pesme II. zv.; *Lazarević* Laza K.: Izabrane pripovjetke; *Marković* F.: Kohan i Vlasta, Dom i svijet; *Popović* Jov. S.: Tvrdica ili Kir Janja; *Sremac* St.: Kir-Geras, Jeksik-adžija, Božićna pečenica, Skice, Ivkova slava, Pop, Čira i pop Spira, Vukadinac; *Šantić* Al.: Pesme; *Bogdanović* D. dr.: Život i priključenja D. Obradovića, Pregled književnosti hrvatske i srpske (v 3 zv.); *Popović* Pavle: Pregled srpske književnosti, Skerlić Jovan kao književni kritičar; *Prijatelj* Iv. dr.: Slovenačka književnost; *Rakić* M. M.: Pesme, Nove pesme; *Dimitrijević* J. J.: Nove; *Veselinović* J. M.: Hajduk Stanko; *Dačić* Ž. O.: Kako moji žive; *Dučić* Jov.: Sabrana dela 1.—5. sv.; *Držić* M.: Novela od Stanca; *Gavrilović* I.: Sedamdeset anegdota iz života srpskih književnika; *Ivanić* I.: Na Kosovu; *Gundulić* I. F.: Dubravka, Osman, Suze sina razmetnoga; o. *Kačić*—*Miošić* A.: Razgovor ugodni naroda slovinskoga; *Kovačić* A.: Baruničina ljubav, Fiškal, Ljubljanska katastrofa, Smrt babe Čengićkinje; *Kostić* S.: Pera Segedinac; *Rajčević* M.: Na dalekom istoku; *Strossmayerova* čitanka; *Brežnik* P.: U senci oblakodera; *Spomenica* 50-godišnjice nevesinjskog ustanka 1875—1925; *Ilić* Voj. I. ml.: Cvetovi slave i bola, Celokupna lirika; *Pandurović* S.: Razgovori o književnosti; *Ranković* Ž. J.: Vojvoda R. Putnik; *Spomenica* S. *Stefanovića*; *Marinović* M.: Privredni značaj lova u Jugoslaviji; *Petrović* Kosta, Francuski državni; *Božović* Gr.: Urethane istine; *Spomenica* P. *Kočića*; *Petrović* M. S.: Beograd pre 100 godina; *Čović* Vl.: Naše pobjede.

Od tega so podarili: ing. Robert Bixi 8 knjig, kr. b. uprava *dravske* banovine 1 knjigo, mestna občina *beograjska* v spomin na I. vsesokolski zlet I. 1930 11 knjig.

Pri urejanju so pomagali knjižničarju petošolci: Debevec, Erzar, Grčman, Skrt in Slapar. Izposodila je knjižnica 3830 knjig.

Ivan Kolar,
knjižničar.

c) nemške knjige.

Nem. dij. knjižnica izkazuje za šol. leto 1930/31 1708 knjig. Med temi je 11 nerabnih in 49 izločenih. Knjižnico je obiskovalo v šol. letu 56 dijakov iz višjih razredov. Prebrali so 284 knjig. Največkrat (trikrat) prebrana knjiga je: K. May, Sklavenkarawane; veliko so brali tudi Jules Verne, Cler. Schmida in Lud. Ganghoferja. Zanimanje za nemški jezik je v zadnjih letih zelo ponehalo, saj je obiskovalo knjižnico samo 58% vseh višjegovnazijcev.

Malnar Josip,
knjižničar.

č) francoske knjige.

Francoska dijaška knjižnica je šele v povojih. Začetkom leta je štela 29 knjig. Za vsoto, ki jo je naklonila dijaška Prosvetna družina od čistega dobička pri predstavah Čapkove igre „R. U. R.“, smo nakupili 10 knjig. Torej znaša sedanje stanje skupno 39 zvezkov. Pri nakupu novih knjig se bo treba ozirati na dejstvo, da je dijaštvu brezplačno na razpolago bogata knjižnica Krožka prijateljev Francije v Kranju, kjer so zastopana vsa važnejša klasična in sodobna dela. *Dijaška knjižnica bo morala nuditi lahko in zanimivo čtivo predvsem dijakom nižje gimnazije, ki so letos pričeli s poukom francoščine v prvem razredu. Po tem načelu se je tudi ravnal nakup novih knjig v letošnjem letu. Seveda bi bilo v ta namen treba zadostnih gmotnih sredstev.*

Obiskovalo je dijaško knjižnico 28 višjegovnazijcev. Od 27 prebranih knjig so prebrali nekatere po dvakrat in trikrat. Največje zanimanje je dosegel roman René-ja Bazin-a, „De toute son âme“. Posle knjižničarja je opravljal osmošolec Bernik Karel.

Kuret Nikolaj,
knjižničar.

3) Podporna zaloga.

Podporna zaloga je imela v začetku šol. leta 1930/31 za razne stroke sledeče število knjig:

1. Verouk	129	8. Zemljepis	68
2. Slovenščina	81	9. Prirodopis	134
3. Srbohrvaščina	62	10. Fizika in kemija	31
4. Francoščina	52	11. Matematika	163
5. Nemščina	88	12. Propedevtika	18
6. Latinščina	263	13. Pomožne knjige	47
7. Zgodovina	69	Skupaj 1205 knjig.	

Kupila je 60 knjig za vsoto Din 2152-80 in ima torej koncem tega šol. leta 1265 knjig. Pripomniti je treba, da so bile izločene vse grške knjige, ker se je z letošnjim letom uvedel v vseh razredih program za realne gimnazije. Izposojenih je bilo 413 knjig 206 učencem (učenkam).

Korbar Francè,
varuh

4) Fizikalni in kemijski kabinet.

Fizikalni kabinet ima 142 aparatov in učnih pripomočkov za mehaniko, od teh pa je 56 nerabnih, za kaloriko 35, med njimi 12 nerabnih, za akustiko 22, od tega 6 nerabnih, za optiko 41, med temi 18 nerabnih, za elektriko 139, med temi 68 nerabnih, za astronomijo 6, za kemijo ima kabinet

167 števil, od teh je 76 izrabljenih. Matematična zbirka vsebuje 7 štev., biblioteka 22 štev. Od nerabnih aparatov za mehaniko je bil nadomeščen 1 volumeter, popravljeni so bili 4 galvanski členi in Hoffmanov aparat za elektrolizo.

dr. Dolar Simon,
varuh.

5) Kemijski kabinet.

Kemijski kabinet ima raznih aparatov in pripomočkov 51. različnih kemikalij 136, reagenčnih steklenic, štipovnikov in druge posode 319. V tekočem šolskem letu je inventar aparatov narasel za 9 štev., inventar za potrošnji material pa za 35 štev.

Bernik Vinko,
varuh.

6) Prirodopiska zbirka.

Prirodopisna zbirka je bila popolnoma preurejena. Stari aparati in modeli so bili popravljeni, nerabni pa izločeni. Pri urejevanju zbirke so sodelovali vsi trije učitelji prirodopisja.

Stanje zbirke:

Slik 128, nagačenih živali 190, preparatov v tekočini 130, pravih modelov (okoslja, lupin školjk i. t. d.) 111, šematiziranih modelov 165, suhih modelov (rudnine, hribine, okamenine) 422, aparatov 3, mikroskop. preparatov 20.

Daroval je g. podpolkovnik Br. Pogačnik, adjutant Njeg. Veličanstva Kralja, nagačen primerek ledenega slapnika; g. Javornik, žand. narednik, vejico s kokoni svilnega prelca.

Kupljen je bil primerek drozga. Strokovni učitelji prirodopisja so sami izdelali več pri pouku potrebnih slik.

Plut Štefan,
varuh.

7) Botanični vrt.

Ima ponovno povečan alpinetum. V celoti raste na vrtu 255 različnih rastlinskih vrst. Od teh je 26 dreves, 29 grmov, 93 alpskih in 107 ostalih zelišč. Večinoma so to retkosli iz domače ali tuje flore. Vrt lepo napreduje ob sodelovanju profesorjev botanikov in tudi dijakov.

Merčun Alojzij,
varuh.

8) Zemljepisna zbirka.

V začetku šol. leta 1930/31.

Zidnih slik	217
Za stereoskop	148
Modeli	4
Aparat	1
Zemljevidi	84
Fotografije	228

Prirastek v šol. letu 1930/31: Zvezdna karta severne hemisfere z obzorno karto za $\pm 50^\circ$ N.

Fr. Stopar,
varuh.

VII.

Delovanje šolske poliklinike v Kranju na realni gimnaziji v Kranju.

V šolskem letu 1930/31 so bili sistematično pregledani dijaki prvega, četrtega in osmega razreda, vseh skupaj 130 učencev in 75 učenk.

Pregled:

Razred in število pregledanih učencev	Splošni razvoj			nepravilen vid	očesne bolezni	molnje sluha	bolezni nosa in ušes	molnje govora	pljučno obolenje	tuberkuliozna reakcija +	napake na srcu	kožne bolezni	slaba telesna nega	povečanje žlez in nebnice	golša	nepravilnosti na okosju	slaba drža	živčne bolezni	druga nepravilnosti	Zobje	
	dobro	srednji	slab																	caries	v redu
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
1a; 42 učencev	16.7	69	14.3	11.9	9.5	9.5	4.8	2.4	14.3	28	4.8	2.4	—	54.7	16.7	19	30.9	2.4	21.4	88.1	11.9
1b; 42 učencev	7.2	73.8	19	23.8	23.8	—	2.4	4.8	4.8	38	2.4	7.1	9.5	45.2	9.5	33.3	59.5	—	2.4	85.7	14.3
1c; 49 učenk	14.3	67.3	18.4	6.1	6.1	4	—	—	6.1	36.7	—	6.1	10.1	26.6	40.8	10.2	22.4	—	36.7	85.7	14.3
4a; 31 učencev	9.8	74.1	16.1	37.7	6.4	3.2	—	—	—	35.5	6.4	19.3	—	16	22.5	9.7	9.7	—	35.4	90.1	9.7
4b; 24 učenk	29.2	66.6	4.2	45.8	4.2	—	—	—	4.2	46	12.5	8.3	—	20.8	41.6	—	25	—	41.6	87.5	12.5
8; { 15 učencev 2 učenci	17.7	82.3	—	35.3	5.9	17.6	—	—	—	64.7	—	23.5	—	17.6	35.5	—	17.6	—	26.5	47	53

V ambulanci se je zdravilo 234 učencev in 130 učenk iz vseh razredov real. gimnazije v Kranju, in sicer je bilo: Internih obolenj 271

Zdravstveno-higijenskih posvetovanj z učenci je bilo 39, z učenkami 15.

S kremenčevu lučjo je bilo obsevanih 6 učenk in 4 učenske v 224 obsevanjih, in sicer 6 brezplačno, 4 proti plačilu.

Na specialistični pregled za oči je bilo poslanih v šolsko polikliniko v Ljubljano 14 dijakov in 14 dijakinj. Očala je dobilo 11 dijakov in 10 dijakinj.

Skupno je bilo ambulantnih obiskov 449

VIII.

1. Seznam učencev po stanju koncem šol. leta.

Imena odličnjakov so tiskana „debelo“, imena učencev s prav dobrim uspehom z razprtimi črkami. Poleg imena je naveden učenčev rojstni kraj.

I. a razred.

Izdelali so:

Ciglič Henrik, Trst (Italija)
 Colarić Otmar, Malo Mraševo
 Čemažar Janez, Dorfarje
 Debevec Mihael, Železniki
 Faletič Janez, Zgornja Senica
 Gogala Jaroslav, Kranj
 Hafner Pavel, Žabnica
 Klobovs Anton, Breznica
 Korbar Janez, Dobrava
 Kovač Stanislav, Lož
 Maček Jožef, Žiri
 Mauser Ivan, Zagorice
 Mokorel Gabrijel, Žuženberk
 Namar Emil, Virmaše

Ogrizek Ivan, Kranj
 Ovsenk Silvester, Žiri
 Pitterle Herbert, Ribče
 Poločnik Janez, Stara Loka
 Prešern Aleksander, Čirčče
 Sirc Ljubo, Kranj
 Stroj Nikolaj, Zapuže
 Šmid Adolf, Selca
 Tomc Vladimir, Moravče
 Vaupot Ignac, Dunaj, (Avstrija)
 Zihel Bojan, Škofja Loka
 Zirkelbach Viljem, Trebija
 Zvanič Krunoslav, Feričanci (Sav. ban.)

Popravni izpit imajo:

Grošelj Jakob, Ljubljana, iz francoščine
 Ilnikar Janez, Trzin, iz matematike
 Kuralt Jožef, Žabnica, iz francoščine
 Lotrič Janez, Podnart, iz francoščine
 Pucelj Ivan, Kranj, iz zemljepisa in mat.

Sadar Marjan, Kropa, iz francoščine in mat
 Stopar Franc, Kranj, iz matematike
 Sifrer Anton, Žabnica, iz francoščine in mat
 Tramle Ludovik, Žabnica, iz matematike
 Volčič Franc, Kranj, iz francoščine in mat.

Ponavljajo razred:

Ambrožič Radoslav, Ljubno
 Cvenkel Janez, Ljubno

Grobovšek Franc, Dobro polje
 Horvat Vincenc, Naklo

I. b razred.

Izdelali so:

Bidovec Ivan, Kranj
 Cof Bogomir, Kranj
 Frass Marijan, Gorenja vas
 Hafnar Vincenc, Stražišče
 Jenko Jožef, Suha
 Jugovic Janez, Forme
 Kovač Bogomil, Bistrica pri Trziču
 Kovačič Franc, Sv. Duh
 Kozelj Janez, Zadruga pri Trziču
 Križ Janez, Struževo
 Lampl Milan, Sava
 Legat Pavel, Mojstrana
 Lombar Janez, Boh. Bela
 Malec Oskar, Plavž

Novak Karol, Premskovo
 Paulus Leopold, Stara Loka
 Pavšič Miran, Radeče
 Perko Ladislav, Škofja Loka
 Pernuš Franc, Kranj
 Pižent Franc, Kamna gorica
 Skrt Anton, Radovljica
 Smolej Bogomir, Jesenice
 Šerek Eligij, Ig
 Teran Vladimir, Zg. Duplje
 Urbanec Janez, Rupa
 Vidic Vladimir, Adergas
 Zupančič Leon, Kranj
 Dolžan Miroslav, Naklo

Popravni izpit imajo:

Fischer Bogomir, Podpeca, iz slovenščine in francoščine
 Gros Miroslav, Gorenja Sava, iz matematike
 Jan Vladimir, Košentavra (Avstrija), iz matematike
 Kavčič Anton, Draga pri Trstu (Italija), iz zemljepisa
 Mesarič Anton, Maribor, iz slovenščine in prirodopisa
 Oman Mihael, Stražišče, iz francoščine in matematike
 Pogačnik Janez, Kranj, iz zemljepisa
 Pogačnik Vincencij, Kranj, iz zemljepisa
 Šusteršič Ladislav, Predtrg, iz zemljepisa in matematike

Ponavljajo razred:

Debeljak Peter, Srednja vas
Konc Vincencij, Ciriče

Ločniškar Hinko, Ljubljana
Vreček Rajko, Kranj

I. c razred.

Izdelali so:

Arnejc Ana, Jesenice
Artelj Franica, Gorica
Bajd Danica, Kranj
Bajt Ana, Kranj
Bulovec Slava, Kranj
Česen Marija, Stražišče
Engelman Slava, Kranj
Golob Frančiška, Okroglo
Horak Lizelota, Łódz (Poljska)
Ivančič Ana, Kamnik
Jesenčnik Ivana, Žihpolje (Avstr.)
Košir Marija, Bistrica
Kraupp Vera, Maribor
Kristan Danijela, Ziri
Kurali Karolina, Senčur
Lampret Magdalena, Stopiče
Mandelj Hedvika, Hrastje (Ital.)
Markič Leopoldina, Kranj
Mertelj Marija, Globoko
Mertelj Vida, Globoko

Modic Emilija, Zg. Mozelj
Nučič Savica, Kranj
Podkrižnik Gabrijela, Tezno
Rakovec Ana, Stružev
Ribnikar Cecilija, Kranj
Roč Veronika, Borovnica
Rozman Angela, Stražišče
Seliškar Milena, Sevnica
Semen Stanislava, Vrhnje
Singer Gertruda, Vukovar
Skrbek Ana, Františkov (ČSR)
Stele Cecilija, Podboršt
Šorli Orislava, Rupa
Švikaršič Marija, Jezersko
Triplat Jera, Moste
Umnik Elizabeta, Suha
Verhunc Jožefa, Ovsice
Vreček Marija, Zg. Bela
Zaplotnik Antonija, Kokra
Zupan Pavla, Predrag

Popravni izpit imajo:

Bilenc Marlina, Zg. Bitnje, iz matematike
Černivec Marija, Premskovo, iz prirodopisa in matematike
Langus Cita, Ljubno, iz zemljepisa in matematike
Pahor Verena, Kamnik, iz zemljepisa in prirodopisa
Rakovec Angela, Poljsica, iz matematike
Slapar Irma, Stražišče, iz zemljepisa in matematike
Varl Marija, Škofja Loka, iz matematike

Ponavljajo razred:

Grašič Veronika, Kranj

Reš Nežika, Mošnje

II a razred.

Izdelali so:

Bajt Josip, Kranj
Brgant Valentin, Zminec pri Šk. Loki
Brodar Ivan, Hrastje
Drol Ignacij, Zg. Sorica
Ekar Milan, Kandija
Ferdin Ivan, Dorfarte
Hafner Ivan, Binkelj
Ivnik Martin, Sevnica
Jan Josip, Dolenja vas (Avstrija)
Ješe Josip, Radovljica
Kern Franc, Praprotna Polica
Kolman Emanuel, Radovljica
Kramaršič Marko, St. dvor pri Šk. Loki
Krč Viktor, Jezersko
Mausser Karol, Zagorice

Murnik Franc, Ribnica
Osterman Ignacij, Kranj
Pečnik Maks, Srednje Gameljne
Peršič Friderik, Kranjska gora
Pintar Ferdinand, Zg. Bitnje
Pogačnik Vid, Brezje
Puhar Ivo, Kranj
Rozman Ciril, Brezje
Sinkovec Pavel, Graz (Avstrija)
Štercin Ivan, Kaplja vas
Šuc Emil, Kazlje (Italija)
Torkar Alojzij, Podbrdo (Italija)
Tribušon Anton, Sistiana (Italija)
Urančič Friderik, Železna Kaplja (Avstrija)
Virnik Anton, Kranj

Popravni izpit imajo:

Falle Mirko, Kranj, iz zgodovine
Fischer Anton, Pilberk (Avstrija), iz zemljepisa
Hafner Franc, Globoko pri Radovljici, iz zemljepisa
Juvan Valentin, Olševk, iz francoščine in zgodovine
Kajdiž Bogomir, Zirovnica, iz francoščine in prirodopisa
Kropar Stanislav, Kamnik, iz zemljepisa
Laznik Ivan, Vel. Lipoglav, iz zgodovine
Leban Stanislav, Črnivec, iz francoščine in zemljepisa
Nučič Oton, Kranj, iz zemljepisa
Pristov Viktor, Hraše, iz matematike
Štiglic Franc, Kranj, iz francoščine

Ponavljajo razred:

Hlebce Franc, Šmarino
Kern Ivan, Cerklje

Pogačnik Ludovik, Budimpešta (Madjarska)
Zirkelbach Milogoj, Trebija

II. b razred.

Izdelali so:

Ausenek Franc, Dobropolje
Ausser Cvetko, Novo mesto
Ažman Marjana, Kranj
Benedik Franc, Dolenja vas
Berjak Justina, Kranj
Dolenc Marijan, Kranj
Dolinar Josip, Križe
Eržen Valentina, Kranj
Fister Vida, Ovsiče
Fock Miloš, Kranj
Golmajer Elizabeta, Predrag
Hlebce Ana, Gorenja Sava
Javor Ivan, Brezje
Kmet Miroslav, Celje
Križnar Alojzija, Senčur

Lovšin Anton, Goriča vas
Mandelje Franc, Majdan kšiežpolski (Poljska)
Miklauc Gertrudis, Ljubljana
Pelko Ivana, Gorenje
Pesjak Zorana, Kropa
Peterlin Mira, Ljubljana
Petrič Bogomila, Kočevje
Rosenstein Karl, Šmarino
Savnik Slavko, Kranj
Schneider Vlastimil, Upice (Češkoslovaška)
Sporn Albin, Struževo
Šiška Gabrijela, Udmat
Weisseisen Marija, Kranj
Žužek Hedvika, Strmec

Popravni izpit imajo:

Bajželj Vincenc, Ljubljana, iz matematike
Benedik Marija, Stražišče, iz zemljepisa
Brglez Ana, Ložnica, iz zemljepisa
Erzen Marija, Huje, iz matematike
Grohan Dragica, Breginj (Italija), iz zemljepisa
Istanič Franc, Omüna (Avstrija), iz zemljepisa in zgodovine
Istanič Marija, Omünd (Avstrija), iz zemljepisa in matematike
Japelj Stefanija, Vič, iz francoščine in zgodovine
Konič Marija, Kokje (Avstrija), iz francoščine in matematike
Lukanc Aleksander, Podklanc, iz zgodovine
Malec Anton, Kranj, iz matematike
Pernuš Stefanija, Kokrica, iz zgodovine
Požgaj Ivan, Kranj, iz zemljepisa
Prešern Franciška, Kranj, iz zemljepisa
Sporn Marija, Struževo, iz zemljepisa in matematike

Ponavljajo razred:

Jelenc Valentin, Prezrenje

Zgubi pravo na šolanje:

Mesarič Alojz, Maribor

III. a razred.

Izdelali so:

Benedik Pavel, Kranj	Nadižar Anton, Čirče
Brenk Vincenc, Virmaše	Orel Anton, Radovljica
Ferčej Jože, Blejska Dobrava	Palčič Stanislav, Dule, Vel. Poljane
Frangelj Peter, Bohova pri Mariboru	Pogačar Nikolaj, Predtrg pri Radovljici
Kosec Franc, Železniki	Prainz Franc, Zg. Dobje (Avstr.)
Kraigher Metod, Dol. Logatec	Šavs Jožef, Trzin
Kuralt Jožef, Žabnica	Šink Matija, Breznica pri Šk. Loki
Lavrenčič Feliks, Lesce	Šmitek Janez, Kropa
Malovrh Mihael, Predoslje	Tušek Mirko, Radeče pri Krškem
Murnik Ciril, Ribnica	Vesl Viktor, vas Šmarjetna gora

Popravni izpit imajo:

Ausser Franc, Novo mesto, iz slovenščine in fizike
Bračič Mirko, Trst (Italija), iz nemščine in matematike
Jugović Ivan, Sv. Duh pri Šk. Loki, iz zgodovine in matematike
Osterman Viktor, Kranj, iz nemščine in zgodovine
Plestenjak Andrej, Forme, iz nemščine in matematike
Pogačnik Jožef, Sr. Dobrava, iz nemščine in francoščine
Žagar Anton, Sr. Dobrava, iz nemščine in francoščine

Ponavljajo razred:

Bole Rudolf, Brezje	Rozman Milan, Prapотно pri Tolminu (It.)
Erlah Andrej, Radeče	Stegnar Albin, Podbrezje
Hlebce Anton, Šmartno pri Kranju	Tepina Marlin, Stražišče

III. b razred.

Izdelali so:

Bajželj Pavel, Ljubljana	Pokorn Jožef, Binkelj
Emmer Francišek, Kranj	Potrato Karol, Podgorje (Italija)
Figar Leopolda, Gaberje pri Celju	Prelnar Franja, Lesce
Jerše Marija, Naklo pri Kranju	Sitar Ivan, Misače
Jezeršek Helena, Kranj	Sporn Ljudmila, Struževo pri Kranju
Kalan Marija, Struževo pri Kranju	Srakar Drago, Kranj
Kovačič Olga, Kranj	Suchy Danica, Kranj
Lukanc Alojzij, Podklanc pri Dravogradu	Šmitek Vinko, Kranj
Mavčič Vladislava, Bohinjska Bela	Sorli Ivanka, Rupa
Oven Neža, Predoslje	Umnik Marija, Senčur
Pernuš Ljudmila, Kranj	Zupan Albin, Jesenice

Popravni izpit imajo:

Ambrožič Ivan, Zasip, iz zgodovine
Kocjančič Ana, Brezje, iz nemščine in zemljepisa
Krč Franciška, Predoslje, iz slovenščine in zgodovine
Malnar Marija, Kranj, iz zgodovine
Matajc Danica, Stražišče, iz slovenščine in zemljepisa
Rabič Marija, Senčur, iz nemščine in zgodovine
Rebolj Lidija, Kranj, iz slovenščine in zemljepisa
Sporn Bogumil, Struževo, iz matematike
Šter Ivan, Predoslje iz francoščine in zemljepisa
Štiglic Vladimir, Kranj, iz nemščine
Wendling Ljudmila, Kranj, iz zgodovine
Wimmer Rafaela, Ljubljana, iz fizike

Ponavljajo razred: Česenj Marko, Ljubljana

IV. a razred:

Izdelali so:

Ažman Anton, Kropa	Kulovic Albert, Radovljica
Baloh Rudolf, Moste	Mohor Mihael, Kranj
Bertoncelj Anton, Jesenice	Mršol Mirko, Kovor
Bračič Danilo, Trst (Italija)	Novak Bogomir, Mellika
Demšar Drago, Železniki	Primožič Alfred, Zgornja Kokra
Gorjup Miroslav, Rojano (Italija)	Primožič Ivan, Pristava
Hafner Alojzij, Zabnica	Stuller Klavdij, Bistrica v Rožu (Avstrija)
Hlebce Josip, Smartin	Šivic Ludvik, Brezje
Jirsa Franc, Vamberk (Č. S. R.)	Vidic Anton, Ljubno
Kompare Stanislav, Kreplje (Italija)	Vrhovec Ivan, Ljubljana
Košar Ludvik, Vrhnika	

Popravni izpit imajo:

Bakovnik Ivan, Moste, iz slovenščine
Fojkar Maks, Skofja Loka, iz nemščine
Keržič Franc, Podgorica, iz kemije in matematike
Korenčan Franc, Naklo, iz kemije in matematike
Štiglic Viljem, Radovljica, iz slovenščine in matematike
Zupan Gustav, Ajdovščina (Italija), iz nemščine

Ponavljajo razred:

Blažič Drago, Ovsiš	Zweibrod Matija, Sv. Lucija (Italija)
Rozman Viktor, Stražišče	

IV. b razred.

Izdelali so:

Bajd Vida, Kranj	Pogačnik Pavla, Ovsiš
Fister Sabina, Ovsiš	Polak Daša, Ljubljana
Habe Alojzija, Gorenji Logatec	Soklič Ana, Kranj
Krč Ana, Kranj	Strup Marija, Čirčiče
Kump Hilda, Trnje, Italija	Treljc Antonija, Illova
Marenčič Marija, Kranj	Urevec Leopoldina, Radovljica
Mohor Marija, Kranj	Zorč Herta, Griče pri Beljaku Avstrija
Ostaszewski Marija, Gradec, Avstrija	Znidarčič Asta, Novo mesto
Pavlič Silvestra, Radovljica	

Popravni izpit imajo:

Ausser Marija, Novo mesto, iz kemije
Brilly Ana, Kranj, iz kemije in matematike
Dolenc Ljudmila, Kranj, iz slovenščine in kemije
Gogala Kencijanila, Kranj, iz kemije in matematike
Uršič Ljudmila, Radovljica, iz kemije in matematike

Ponavljajo razred: Golob Uršula, Polica

V. razred.

Izdelali so:

Ausser Ivan, Novo mesto	Modic Ludovik, Sp. Poljčane
Debevec Franc, Železniki	Negro Karel, Ljubno
Dolar Simona, Kranj	Perfeta Zofija, Lozice (Italija)
Erzar Stanislav, Pšen. Polica	Pipp Kristina, Lesce
Fock Ignac, Kranj	Razinger Jaromir, Radovljica
Orčman Ivan, Kranj	Sabothy Lea, Kranj
Gregorc Jurij, Novo mesto	Sirc Ana, Kranj
Heim Hubert, Škedenj (Italija)	Skrj Srečko, Predtrg pri Radovljici
Ješe Pavel, Radovljica	Slapar Bogomir, Olševik
Likozar Franc, Podbrdo (Italija)	Šepc Edvard, Bischofshofen (Avstrija)
Linhart Katarina, Ljubljana	Smid Rudolf, Komenda
Malovrh Vincenc, Brdo pri Predosljah	Šorli Marijan, Rupa
Marenčič Rajko, Kranj	Tavčar Franc, Prevoje

Toman Leopoldina, Predirg pri Radovljici **Ulčar Jožef**, Rečica
Trento Anton, Korenika (Italija) **Vačacha Jožefa**, Kranj

Popravni izpit imajo:

Globočnik Franc, Globoko, iz srbohrvatskoslovenskega in francoskega jezika
Janc Viktorija Blanka, Ljubljana, iz latinskega jezika in matematike
Križnar Nikolaj, Senčur, iz zemljepisa in zgodovine
Naglič Stanislav, Radovljica, iz srbohrvatskoslovenskega jezika in zgodovine
Osterman Josip, Kranj, iz zgodovine
Torkar Vladimir, Kol pri Semiču, iz srbohrvatskoslovenskega jezika
Weisseisen Janez, Kranj, iz srbohrvatskoslovenskega jezika in zgodovine
Zarnik Vladiboj, Trnovo (Italija), iz latinskega jezika in prirodoписа

Ponavljja razred: Šmitek Anton, Kropa

VI. razred.

Izdelali so:

Anderwald Benjamin, Kranj
Benedik Franc, Kranj
Bizjak Anton, Premškovo
Bricelj Katarina, Senčur
Frankič Oskar, Gorica (Italija)
Hudovernik Ciril, Cernivec
Kristan Silva, Ziri
Lavička Zdenek, Tržič
Lombar Alojzija, Boh. Bela
Majdič Josip, Kranj
Malovrh Amalija, Predoslje
Merenčič Ivan, Kranj

Naglič Josip, Sp. Brnik
Novak Franc, Pivka
Praprotnik Josip, Ljubno
Roos Marjan, Tržič
Sajovic Josip, Gorenje
Slapar Frančiška, Olševke
Valenčič Ivan, Kranj
Valenčič Vlasta, Kranj
Wohlgemuth Mavricij, Ljubljana
Zupan Ludvik, Visoče
Zemva Mihael, Mevkuš

Popravni izpit imajo:

Kalan Franc, Škofja Loka, iz srbskohrvatskoslovenskega jezika
Mohor Bogomir, Kranj, iz latinščine
Štempihar Franc, Prap. Polica, iz matematike
Žagar Ivan, Sred. Dobrava, iz latinščine in matematike

VII. razred.

Izdelali so:

Bašca Amalija, Preddvor
Bratina Ljuban, Bovec
Brilly Marjan, Kranj
Eržen Antonija, Podbrdo
Jeglič Josip, Selca nad Škofjo Loko
Kavčič Dragotin, Guardiola pri Trstu
Košar Marjan, Vrhnika
Matejc Leo, Ljubljana

Mavčič Adolf, Bohinjska Bela
Novak Josip, Sava
Nunar Franc, Mlaka
Špicar Bojan, Jesenice
Tajnik Bojan, Kranj
Zupanc Rajko, Kranj
Žgur Bogomir, Komen
Žun Alojzij, Trboje

Popravni izpit imajo:

Eržen Jožef, Huje, iz zgodovine in matematike
Javornik Bogomir, Sv. Valburga, iz matematike
Macher Rado, Kranj, iz matematike

VIII. razred.

Izdelali so:

Bernik Karel, Spod. Siška
Horak Henrik, Łódź, rep. Poljska
Kmet Boris, Kranj
Kmet Branimir, St. Paul rep. Avstrija
Mahorič Zmagoslav, Poljčane
Markgraf Jurij, Pabjanice, rep. Poljska

Oman Rudolf, Žabnica
Pesjak Josip, Leše, srez Prevalje
Slapar Jakobina, St. Gotard, srez Kamnik
Šifer Anton, Žabnica
Torkar Ivan, Lesce
Virnk Maks, Jezersko

Popravni izpit imajo:

Benedičič Mihael, Cegelnica, iz matematike
Bilenc Stanislav, Gorenja Sava, iz fizike

Ponavljja razred: Malovrh Franc, Brdo pri Predosljah

2. Nižji tečajni izpit.

V smislu člena 57. zakona o srednjih šolah so bili izpita oproščeni:

iz IV. a razreda

Baloh Rudolf
Bračič Danilo
Kompore Stanislav
Kulovc Albert
Mohor Mihael

Mršol Mirko
Primožič Alfred
Sivic Ludvik
Vidic Anton

iz IV. b razreda

Fister Sabina
Habe Alojzija
Krč Ana
Kump Hilda
Mohor Marija
Ostaszevski Marija
Pavlič Silvestra

Pogačnik Pavla
Polak Daša
Soklič Ana
Štrup Marija
Urey Leopoldina
Zorč Herta
Znidarčič Asta

Pismeni izpit se je vršil dne 15. junija. Naslov naloge iz srbskohrvatsko-slovenskega jezika je bil: Brez potu ni medu. Ustni izpiti so bili od 16. do 19. junija. Uspeh je bil:

v IV. a razredu:

a) izpit so položili:

Bergeli Miroslav
Bertoncelj Anton
Hafnar Alojzij
Košar Ludvik

Novak Bogomir
Šimenc Mihael
Vrhovec Ivan

b) zavrtnjeni za tri mesece:

Ažman Anton iz matematike
Demšar Drago iz matematike
Gorjup Miroslav iz zemljepisa in zgodovine,
Hlebce Josip iz francoskega jezika in iz matematike
Jirsa Franc iz francoskega jezika in iz zemljepisa — zgodovine
Primožič Ivan iz francoskega jezika in iz matematike
Staller Klavdij iz zemljepisa — zgodovine.

v IV. b razredu:

Izpit so položili:

Bajd Vida
Marenčič Marija

Treljc Antonija

3. Višji tečajni izpit.

Višji tečajni izpit se je vršil od 8. do 13. junija po učnem načrtu za realne gimnazije. En pripravnik je polagal izpit drugič, po načrtu za humanistične gimnazije.

Izpitni odbor:

Predsednik: Daničić Momčilo, profesor na službovanju v ministrstvu prosvete, ministrski odposlanec.

Podpredsednik: Košnik Ivan, direktor gimnazije.

Poslovodja: Kurel Nikolaj, suplent, je izpraševal francoski jezik.

Člani: dr. Dolar Simon, profesor, je izpraševal matematiko.
Kolar Ivan, profesor, je izpraševal srbskohrvatskoslovenski jezik s književnostjo.
Korbar Franc, profesor, je izpraševal latinski jezik.
Stopar Franc, profesor, je izpraševal nemški jezik, zemljepis in zgodovino.

Pismene naloge:

1. srbskohrvatskoslovenski jezik: Kulturni razvoj našega naroda.
2. živi jezik a) nemški jezik: Prevod iz August Sauer, Grillparzers Dramen, I. zvezek. Uvod str. 17—18 [Seine Lebensweise... von dem Grabe Beethovens].
b) francoski jezik: Prevod iz George Sand, Les laboureurs iz zbirke Des Granges-Charrier str. 38 [Je marchais..., mort de faim].
3. latinski jezik: Sallustius, Bellum Catilinae c. 18, 19.
4. matematika:
 - 1) Določi aritmetično in geometrično postopico štirih členov pod pogoji: vsota prvih členov obeh postopic je 11, vsota drugih členov obeh postopic je 21, vsota tretjih dveh členov je 22 in četrtilh dveh 29.
 - 2) V pokončni kvadratni piramidi s površjem $P = 336 \text{ m}^2$ je stranski rob b z osnovnim robom a v razmerju 5:6. Določi prostornino.
 - 3) Določi enačbi tangent na $y^2 = 8x$ v dotikališčih $D_1 (2, 4)$ in $D_2 (8, -8)$ ter ploščino trikotnika, ki ga tvorita obe tangenti s teto $D_1 D_2$.

Pripravniki:

- 1) **Bernik Karel**, rojen 14. maja 1912., sin Franceta, nadzornika proge v Kranju. Oproščen ustnega izpita.
- 2) **Horak Henrik**, rojen 4. junija 1911., sin Gustava, tovarnarja v Kranju. Oproščen ustnega izpita.
- 3) **Kmet Boris**, rojen 15. oktobra 1912., sin Mirka, profesorja v Kranju.
- 4) **Kmet Branimir**, rojen 6. novembra 1913., sin Mirka, profesorja v Kranju.
- 5) **Mahorič Zmagoslav**, rojen 9. junija 1911., sin Josipa, hotelirja v Poljčanah.
- 6) **Markgraf Jurij**, rojen 4. decembra 1911., sin Pavla, trgovca v Kranju.
- 7) **Oman Rudolf**, rojen 6. aprila 1911., sin Janeza, kmeta v Žabnici. Oproščen ustnega izpita.
- 8) **Pesjak Josip**, rojen 14. maja 1911., sin Stanislava, ključavničarja v Kranju.
- 9) **Slapar Jakobina**, rojena 25. maja 1912., hči Jakoba, šolskega upravitelja v Kranju.
- 10) **Šifrer Anton**, rojen 8. junija 1911., sin Ivana, posestnika v Žabnici. Oproščen ustnega izpita.
- 11) **Torkar Ivan**, rojen 1. novembra 1912., sin pokojnega Ivana, železniškega kretnika.
- 12) **Virnik Maks**, rojen 6. oktobra 1912., sin Josipa, posestnika na Jezerskem.
- 13) **Narad Stanislav**, rojen 13. septembra 1910., sin Franceta, železniškega uslužbenca na Jesenicah.
- 14) **Rejec Maks**, privatist, rojen 11. oktobra 1907., sin pokojnega Ivana, posestnika v Tolminu.

Izpitni odbor je priznal vsem navedenim pripravnikom zrelost.

IX.

Privatni izpiti.

- I. razred: izdelala sta Schwab Friderik, Schwab Gerda
III. razred: izdelal Valentin Konrad
IV. razred: Wurzbach Maks, popr. izpit in matematike in kemije
V. razred: Bobnar Janez, popr. izpit iz nemščine in matematike
VI. razred: ni izdelal: Bervar Franc,

Statistika

I. Število učencev:

Razred:	I. a		I. b		I. c		II. a		II. b		III. a		III. b		IV. a		IV. b		V.		VI.		VII.		VIII.		Skupaj		
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	
V začetku šolskega leta 1930/31 . .	43	42	50	47	22	25	33	14	21	33	25	33	9	21	6	17	2	16	2	321	140								
Med letom vstopili	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2									
Število vseh vpisanih	43	42	50	47	22	25	34	14	21	33	25	34	9	21	6	17	2	16	2	323	140								
Od vpisanih je bilo novincev . .	40	40	45	42	17	25	30	12	21	28	22	27	8	18	6	17	2	16	2	287	131								
Ponavljalcev	3	2	5	5	5	—	4	2	—	5	3	7	1	3	—	—	—	—	—	36	9								
Solo so zapustili: Umrli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
Prestopili v druge šole	—	1	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	3	—	—	—	—	1	—	7	1								
Odpušteni po členu 54.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—								
Izstopili	2	—	—	1	1	—	—	—	—	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	7	2								
Število vseh odšlih	2	1	1	2	1	—	1	—	—	3	2	4	—	—	—	—	—	—	1	15	3								
Koncem šolskega leta ostalo . . .	41	41	49	45	21	25	33	14	21	30	23	30	9	21	6	17	2	15	2	308	137								

II. Učenci po starosti:

11 let stari (rojeni l. 1920)	8	8	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	11	
" " " " " " " " " " " " " "	14	21	19	9	—	6	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	26	
13 " " " " " " " " " " " " " "	13	9	18	18	4	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51	31	
14 " " " " " " " " " " " " " "	6	3	1	10	6	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	24	
15 " " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	7	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	10	
16 " " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	14	
17 " " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	14	
18 " " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	4	
19 " " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	1	
20 " " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	2	
nad 20 let stari (rojeni l. 1910 ali prej	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Skupaj	41	41	49	45	21	25	33	14	21	30	23	30	9	21	6	17	2	15	2	308	137								

III. Učenci po poklicu staršev:

Učitelji vseh šol:	2	1	3	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	2	2	16	11
Ostali državni uradniki:	4	2	12	2	7	5	4	6	1	2	4	7	6	1	1	7	1	—	43	29
Zdrav., lekarnarji, advokati, in ostali intelekt.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2
Samoupravni in privatni uradniki .	2	4	3	3	—	1	6	2	—	3	1	4	3	2	2	3	1	—	27	10
Trgovci, industrijci	7	2	4	6	5	6	1	1	3	1	3	1	2	2	3	1	—	29	17	17
Gostilničarji in kavarnarji	2	1	1	3	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	3	3
Obrtniki	11	3	8	6	2	3	7	2	7	4	3	4	5	2	2	3	2	—	47	23
Pojedelci	6	11	9	7	1	3	8	3	2	3	2	4	2	—	5	2	4	—	52	18
Mornarji in ribiči	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2
Služitelji	3	9	7	13	1	3	2	—	2	1	2	8	1	2	3	2	1	—	43	19
Druzi delavci	4	8	2	—	3	2	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	19	4	4
Ostali	—	—	—	4	—	—	—	—	1	10	—	—	—	—	—	—	—	14	1	1
Skupaj	41	41	49	45	21	25	33	14	21	30	23	30	30	9	21	6	17	2	15	2
																			308	137

IV. Učenci po bivališču staršev:

Starši bivajo v Kranju:	10	11	22	14	7	10	5	5	9	7	13	10	6	8	4	8	8	2	93	66	
„ „ „ kranj. srezu izvz. mesto	21	22	14	18	7	10	16	4	10	12	4	6	1	9	2	5	1	5	125	42	
„ „ „ radovljiškem srezu .	4	8	12	11	5	2	9	4	2	10	6	13	2	4	—	3	1	—	72	24	
„ „ „ ostal. krajih drav. ban.	5	—	1	1	1	3	3	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	14	4	4	
„ „ „ „ banov. kralj. jug.	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	
„ „ „ izven kralj. jugoslavije	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Skupaj . . .	41	41	49	45	21	25	33	14	21	30	23	30	9	21	6	17	2	15	2	308	137
Izven mesta { hodijo v šolo:	9	12	12	9	5	10	8	3	6	5	2	4	—	3	—	3	—	1	—	62	30
stanujejo in { se vozijo v šolo	10	16	10	13	6	2	9	2	5	13	6	13	2	4	1	2	—	3	—	117	26
Skupaj . . .	19	28	22	22	11	12	17	5	11	18	8	17	2	7	1	5	—	4	—	179	56

Statistika

V. učenci po narodnosti:

Razredi	Ia	Ib	Ic	Ila	Iib	Ila	Iib	Ila	Iib	IVa	IVb	V	VI	VII	VIII	Skupaj
	m	m	ž	m	m	ž	m	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m
Jugoslovani	41	41	46	45	20	24	33	14	21	29	23	29	9	20	6	17
Ostali Slovani	—	—	2	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2
Nemci	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Skupaj	41	41	49	45	21	25	33	14	21	30	23	30	9	21	6	17

VI. Učenci po veri:

Rimo-katoliki	41	41	47	45	19	24	33	14	21	30	23	30	9	21	6	17
Evangeliki	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Izraeliti	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Česke narodne vere	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj	41	41	49	45	21	25	33	14	21	30	23	30	9	21	6	17

VII. Učenci po uspehu: a) koncem šol. l. 1950/51

Odlčno	4	—	8	4	3	3	2	2	2	1	4	2	3	1	1	3	—	4	—	26
Prav dobro	15	16	16	10	8	8	9	4	6	8	10	10	3	8	4	5	1	5	1	94
Dobro	8	12	16	16	6	4	9	3	5	12	3	10	2	8	1	6	1	2	—	32
Skupaj izdelalo	27	28	40	30	14	15	20	9	13	21	17	22	8	17	6	14	2	11	—	102
Popravni izpit imajo: iz 1 predmeta	6	5	3	8	4	6	4	7	1	3	3	1	2	3	—	2	—	3	—	39
" 2 predmetov	4	4	4	3	1	4	6	1	—	3	4	5	1	1	—	1	—	—	—	30
Ponavljajo "razred"	4	4	2	4	1	—	—	—	—	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	25
Neredovani	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Izgube pravico na daljnje šolanje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj	41	41	49	45	21	25	33	14	21	30	23	30	9	21	6	17	2	15	2	308

b. Dodatek k šol. letu 1929/30:

Popravnih izpitov je bilo dovoljenih	8	4	4	4	4	4	3	6	1	4	—	6	9	—	5	1	1	2	5	—	50
K izpitom se je prijavilo	8	4	4	4	4	4	3	5	1	4	—	3	9	—	5	—	1	2	5	—	49
Izpit je položilo	8	4	2	3	2	3	3	5	1	2	—	3	5	—	2	—	1	2	4	—	36
Izpit ni položilo	—	—	2	1	2	—	—	—	—	2	—	—	4	—	3	—	—	—	1	—	13
V jun. in sept. skupaj izdelalo	42	13	24	28	12	21	23	21	28	15	15	19	7	19	2	17	3	18	3	234	96

Preglednica redovanja koncem š. l. 1930/31

Na zavodu je bilo 308 učencev in 109 učenk, skupaj 445. Preglednica kaže redovanje učencev zase, učenk zase, temu sledi skupno redovanje.

		UČENCI		UČENKE		SKUPAJ		
		število redovanih	% koncem leta	število redovanih	% koncem leta	število redovanih	% koncem leta	š. l. 1929/30
VEĐENJE	odlično	161	52.3	86	62.8	247	55.5	60.2
	prav dobro	142	46.1	50	36.5	192	43.2	33.6
	dobro	4	1.3	.	.	4	0.9	3.9
	neprimerno	1	0.3	1	0.7	2	0.4	2.3
Skupaj . . .		308	100	137	100	445	100	100

Koncem šolskega leta je bilo danih ocen:

a) v naučnih predmetih 3852

Od teh je pozitivnih 3589 = 93.1%

med njimi: { odlično 656 = 18.3%
prav dobro 1238 = 34.5%
dobro 1695 = 47.2%

negativnih pa 263

med njimi: { slabo 263
nezadostno —

b) v veščinah vsega 1121

in sicer

odlično 165 = 14.7%

prav dobro 455 = 40.6%

dobro 501 = 44.7%

Posamezni predmeti se vrste po % negativnih ocen.

1 higijena	0 %	8 nemški jezik	5.8 %
2 verouk	0.2 "	9 slovenski "	7. "
3 srbohrvatski jezik	1.5 "	10 francoski "	7.6 "
4 filozof. prop.	2.8 "	11 zgodovina	10.2 "
5 prirodopis	2.9 "	12 zemljepis	11 "
6 fizika	4.8 "	13 matematika	14.4 "
7 latinski jezik	4.9 "	14 kemija	20.8 "

Z vlakom se je vozilo v šolo 95 učencev in 23 učenk, skupaj 118; to je 26.6% celokupnega dijaštva. Ti prikazujejo uspeh a) odlično 9 = 7.6% b) prav dobro 37 = 31.4%, c) dobro 32 = 27.1%. Izdelalo je tedaj 66.1% ali 4% manj kakor znaša popreček. Popravne izpite ima 30 = 25.4%. Izdelalo pa ni 10 dijakov = 8.5%.

V I. razredu se nahaja 19 učencev in učenk, ki so vstopili iz nižje organiziranih narodnih šol. Od teh je izdelalo 10 = 52.6%, popravne izpite imajo 3 = 15.8%. Ni izdelalo 6 = 31.6%.

XI. Razglas.

Velike počitnice trajajo od 29. junija do všetelega 31. avgusta. Disciplinska pravila obdrže polno veljavo tudi med počitnicami. V smislu razglasa prosv. ministrstva S. n. br. 10.110 od 14. marca 1929 velja to tudi za abiturijente, ki so že prejeli izpričevalo o položenem višjem tečajnem izpitu.

Prijave za popravne in razredne izpite je predložiti do 29. avgusta. Prijava mora biti kolkovana s kolkom za 5 Din in s toliko kolki po 10 Din, iz kolikor predmetov hoče prijavek polagati izpit. Prijavi je priložiti tudi zadnje izpričevalo.

Izpit se prično dne 1. septembra po sporedu, ki bo objavljen na oglasni deski v šol. poslopju.

Vpisovanje:

- 1) dne 11. septembra od 8.—12. ure za dijake, ki žele na novo vstopiti na zavod.
- 2) dne 12. septembra od 8.—12. ure za dijake, ki so bili na zavodu že v preteklem šolskem letu.
- 3) dne 13. septembra od 8.—12. ure za zamudnike, ki bodo pa sprejeti le tedaj, ako bo na zavodu prostora.

Vsak dijak mora pri vpisu predložiti zadnje šolsko izpričevalo, na novo vstopivši pa poleg tega tudi rojstni list. Na novo vstopivši dijaki morajo priti k vpisu v spremstvu staršev ali njih namestnikov.

V I. razred se morejo sprejeti učenci, ki so uspešno dovršili 4. razred osnovne šole v vseh predmetih najmanj z oceno dobro in imajo na dan vpisa najmanj 10 ali največ 13 let. Izjeme ni.

Ob vpisu v V. razred učenec ne sme biti starejši od 17, ob vpisu v VII. razred pa ne starejši od 19 let. O izjemah, če ni učenec starejši nad dve leti, odloča kraljevska banska uprava dravske banovine v Ljubljani. Tozadevna odobrenja si morajo učenci preko direktorja zavoda preskrbeti pravočasno.

Tiskovine za prijave pri vpisu dobe učenci v šoli in jih morajo kolkovati s kolkom za 5 Din.

Vsak učenec mora plačati pri vpisu znesek 20 Din za zdravstveni fond.

Nadaljnje odredbe bodo pravočasno objavljene na oglasni deski zavoda.

Učnih knjig za prihodnje leto naj učenci ne kupujejo, dokler ne bo objavljen seznam odobrenih knjig. Zastarele izdaje niso dopustne pod nikakim pogojem.

V Kranju, na Vidov dan 1931.

Direktor gimnazije.

